

Analysplan

Analys av vård och omsorg 2023–2025

Analysplan

Analys av vård och omsorg 2023–2025

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovsmannens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. Publikationen kan också tas fram i alternativt format på begäran. Frågor om alternativa format skickas till alternativaformat@socialstyrelsen.se

Artikelnummer 2023-2-8357
Omslagsfoto Maskot Bildbyrå AB/Johnér bildbyrå
Publicerad www.socialstyrelsen.se, mars 2023

Förord

Denna analysplan är en översikt över analytisk verksamhet inom vård- och omsorg vid Socialstyrelsen. Planen beskriver kortfattat pågående och planerade analyser, när dessa kommer att redovisas samt ansvariga utredare. Den publiceras årligen i syfte att informera intresserade om de analyser som myndigheten planerar att genomföra inom hälso- och sjukvård, socialtjänst och tandvård.

Natalia Borg
Avdelningschef
Avdelningen för analys

Innehåll

Förord	3
Analys på Socialstyrelsen	9
Analysområden	10
Analysplanens struktur	10
Hälso- och sjukvård	11
Inhämta kunskaper om och analysera vården och stödet för flickor och kvinnor med missbruk och beroendeproblematik	11
Inventera behovet av kunskapsstöd eller nationella riktlinjer inom området psykisk hälsa och suicidprevention avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst.....	11
Förslag till nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning	12
Föreslå insatser för att stärka attraktiviteten och kompetensförsörjningen av barnmorskor i förlossningsvården	12
Lägesrapport hälso- och sjukvård och tandvård	13
Bedömning av tillgång och efterfrågan på legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal samt tandvård. Det nationella planeringsstödet	14
Nulägesbeskrivning och uppföljningsramverk för hälso- och sjukvårdens insatser i rehabiliterings- och sjukskrivningsprocessen	15
Utveckla den nationella uppföljningen av primärvården – Uppföljning och analys av omställningsarbetet i regioner och kommuner	16
Kartläggning av den prehospitala vården samt uppföljning och utvärdering av regeringens satsningar på ambulanssjukvården.....	16
Tillämpning av digital vård i regionerna	17
Analys och prognos av kostnadsutvecklingen för läkemedel	18
Kartläggning och analys av geografiska skillnader i äldres läkemedelsanvändning	18
Kartläggning av den psykiatriska tvångsvården respektive den rättspsykiatriska vården	19
Indikatorer för de nationella riktlinjerna för förlossningsvården.....	20
Förslag på uppföljningssystem för en ny nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention	20
Utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023	21
Indikatorer och målnivåer i nationella riktlinjer för vård och stöd vid adhd och autism.....	22
Indikatorer i nationella riktlinjer för ätstörningsvården	22

Indikatorer i nationella riktlinjer för vård vid obesitas (nytt förslag för 2023)	23
Utvärdering av vården vid rörelseorganens sjukdomar utifrån nationella riktlinjer	23
Utvärdering av följsamheten till nationella riktlinjer för missbruk och beroende	24
Utvärdering av universitetssjukvård inom ALF-avtalet	25
Test av konceptuell modell för uppföljning av kommunal hälso- och sjukvård....	25
Strategiskt, långsiktigt och kontinuerligt följa upp och föra dialog om hälso- och sjukvårdens tillgänglighet	26
Förstudie inom området matallergi.....	27
Kartläggning och analys av förskrivningen av antidepressiva läkemedel till personer 65 år och äldre	27
Kartlägga hälsoläget bland personer med psykisk funktionsnedsättning	28
Indikatorer screening för spinal muskelatrofi	29
Utvärdering av screening för Bukaoortaneurysm	29
Följsamheten till nationella riktlinjer – icke-göra rekommendationer	30
Indikatorer och utvärdering av hjärtkärlområdet	31
Analys av utveckling vid Regionala cancercentrum	31
Handläggning av graviditeter som varat 41 veckor eller mer	32
Kartläggning och uppföljning som stöd för ANDTS-politiken	33
Kartläggning och analys av innovationsarbete inom regioner och kommuner. ...	34
Utveckla uppföljningen för säker vård	34
Uppdrag som berör både hälso- och sjukvård och socialtjänst.	35
Socialtjänst.....	36
Kartläggning av hälsoundersökningar av placerade barn och unga	36
Undersökning om evidensbaserad praktik i socialtjänsten	36
Kartläggning av äldre hbtqi-personers vård och omsorg.....	37
Utveckla långsiktiga former för att kontinuerligt följa de nationella minoriteternas situation inom myndighetens verksamhetsområden.....	38
Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?	39
Öppna jämförelser inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård	39
Kartläggning och analys av systemet med personligt ombud till vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar	40
Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031	40
Öppna jämförelser – Vård och omsorg för äldre	42
Lägesrapporter	43
E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna	44
Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård ...	44

Analysera satsningen på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden	45
Första linjens chefer i äldreomsorgen	46
Kartläggning och analys av familjecentraler och andra liknande verksamheter	46
Kartläggning av kulturtolkare som kan agera som vidareförmedlare/informatörer	47
Planera och genomföra en nationell hemlöshetskartläggning	47
Enhetsundersökning LSS	48
Förändringar avseende personer som beviljats ledsagning enligt LSS och SOL	48
Förslag på uppföljning av anhängarperspektivet och stödet till anhöriga	49
Uppföljning och utvärdering av ekonomiskt stöd till äldreomsorgen	49
Uppföljning av reformen för fast omsorgskontakt i hemtjänsten	50
Nationellt kompetenscentrum för äldre	50
Uppdrag som berör både socialtjänst och hälso- och sjukvård	51
Tandvård	52
Utvärdering av nationella riktlinjer tandvård	52
Kartläggning av modeller för riskbedömning i tandvården	52
Karies bland barn och unga - epidemiologiska uppgifter för år 2022	53
Analys av integrerad munhälsa med individen i centrum inom vård och omsorg för äldre personer	53
Karies hos små barn som prediktor för annan ohälsa	54
Krisberedskap	55
Uppföljning och utvärdering av överenskommelsen mellan staten och SKR om hälso- och sjukvårdens arbete med civilt försvar	55
Utveckling av arbete med statligt ansvar för försörjningsberedskapen inom hälso- och sjukvården	56
Risk- och sårbarhetsanalys gällande sektorn hälsa, vård och omsorg	56
Förbereda för förvaltning av investeringsprogrammet Sjukvårdens säkerhet i kris och krig (SSIK)	57
Nyckeltalsberäkningar och dimensionerande målbilder för hälso- och sjukvården	57
Kartläggning av befintliga skyddade utrymmen och lokaler avsedda för hälso- och sjukvården	58
Anvisningar för det civila försvaret för försvarsbeslutsperioden 2021–2025	58
Uppföljning av statsbidrag	59
Statsbidrag inom området hälso- och sjukvård	59
Statsbidrag inom området socialtjänst	60
Statsbidrag inom området tandvård	60
Publicerade analyser 2022	61

Analysen på Socialstyrelsen

Socialstyrelsen är Sveriges kunskapsmyndighet för vård och omsorg. I Socialstyrelsens uppdrag ingår att bistå regeringen med underlag och expertkunskap för utvecklingen inom sitt verksamhetsområde som rör hälso- och sjukvård, tandvård samt socialtjänst¹. Myndigheten samordnar nationellt inom sitt ansvarsområde och styr mot en god vård och omsorg, vilken karaktäriseras som kunskapsbaserad, säker, individanpassad, effektiv, jämlik och tillgänglig.

I kunskapsstyrningen är analyser, kartläggningar, utvärderingar och uppföljningar viktiga delar som kan ge underlag till revidering eller framtagande av t.ex. nya föreskrifter, kunskapsstöd, nationella riktlinjer eller statsbidrag.

Socialstyrelsen strävar efter att med hjälp av analyser ge en samlad bild av utvecklingen inom vården, tandvården och socialtjänsten och därigenom också ge vägledning om vilka insatser som bör vidtas för att förbättra dessa områden.

I Socialstyrelsens nya strategiska inriktning läggs tonvikt på myndighetens analys- och statistikroll som är central för att identifiera hur läget ser ut inom vård och omsorg². I denna strategi uttrycks behovet av att ytterligare lägga fokus på att beskriva och identifiera vilka orsaker som finns kring eventuella skillnader hos grupper, regioner eller kommuner, vilka konsekvenser olika insatser får för olika grupper samt vad kostnaderna blir för olika insatser.

Ambitionen är att fortsätta att utveckla den rollen mot bakgrund av att den stödjer arbetet med att beskriva och identifiera lösningar på olika samhällsutmaningar.

1 Förordning (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen.

2 Socialstyrelsens strategiska inriktning 2021–2025

Analysområden

Analysplanens struktur

Pågående och planerade analyser, kartläggningar, uppföljningar och utvärderingar presenteras enligt följande indelning:

- Hälsa- och sjukvård
- Socialtjänst
- Tandvård
- Krisberedskap
- Uppföljning av statsbidrag

Uppdragen och projekten kategoriseras efter det område som bedöms vara det huvudsakliga. Vissa uppdrag eller projekt kan beröra fler än en av kategorierna ovan. Sådana som berör såväl hälsa- och sjukvård som socialtjänst listas med enbart rubrik sist under kategorierna hälsa- och sjukvård respektive socialtjänst. Mot bakgrund av bl.a. coronapandemins effekter på vården och omsorgen, har berörda uppdrag och projekt taggats med ikoner som symboliserar, tillgänglighet, psykisk ohälsa, patientsäkerhet samt Covid-19.

Patientsäkerhet

Psykisk ohälsa

Covid-19

Tillgänglighet

Hälso- och sjukvård

Inhämta kunskaper om och analysera vården och stödet för flickor och kvinnor med missbruk och beroendeproblematik

Socialstyrelsen har i uppdrag att inhämta kunskaper om och analysera vården och stödet för flickor och kvinnor med missbruk och beroendeproblematik, inklusive insatser vid fysiska och psykiska vårdbehov och vid våldsutsatthet. I uppdraget ingår att redogöra för de vård- och omsorgsinsatser som erbjuds flickor och kvinnor med missbruk och beroende och hur målgruppen upplever vårdens tillgänglighet och bemötande. I redovisningen ska Socialstyrelsen vid behov lämna förslag på åtgärder som kan bidra till vård och omsorg vid missbruk och beroendeproblematik som är mer anpassad till kvinnors behov. I uppdraget kommer Socialstyrelsen samverka med berörda myndigheter och aktörer samt med patient-, brukar- och anhörigorganisationer.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 15 maj 2024.

Ansvarig utredare:

Karin Blomgren (Enheten för socialtjänst 1).

Inventera behovet av kunskapsstöd eller nationella riktlinjer inom området psykisk hälsa och suicidprevention avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst

Socialstyrelsen ska inventera behovet av kunskapsstöd eller nationella riktlinjer inom området psykisk hälsa och suicidprevention avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst. Delredovisningen ska innehålla en plan för uppdragets genomförande. Slutredovisningen ska innehålla en prioriteringsord-

ning för de kunskapsstöd som Socialstyrelsen bedömer bör tas fram samt ett förslag på tidsplan och kostnadsberäkningar för framtagandet.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisas senast den 30 september 2023 och slutredovisas senast den 1 december 2024.

Ansvarig projektägare:

Lena Lennerbrant (Enheten för psykisk ohälsa).

Förslag till nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning

Socialstyrelsen ska ta fram förslag till en nationell plan för att förbättra hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning. Förslaget till plan ska utarbetas av det Nationella vårdkompetensrådet som är placerat vid Socialstyrelsen. Planen ska bland annat visa vilka insatser som behövs, både för befintlig och ny vårdpersonal, för att förbättra kompetensförsörjningen.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisas senast den 30 juni respektive 7 december 2023 och slutredovisas senast den 31 maj 2024.

Ansvarig projektägare:

Lena Hellberg (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Föreslå insatser för att stärka attraktiviteten och kompetensförsörjningen av barnmorskor i förlossningsvården

Socialstyrelsen kommer tillsammans med Nationella vårdkompetensrådet och i dialog med andra berörda aktörer, ta fram förslag i syfte att säkra den framtida kompetensförsörjningen av barnmorskor i hälso- och sjukvården. Därtill ska ett planeringsunderlag redovisas samt rekommendationer tas fram om hur många barnmorskor som behövs i hälso- och sjukvården med fokus på förlossningsvården. Synpunkter kommer att inhämtas och beaktas

från Universitetskanslersämbetet, universitet och högskolor, regioner, SKR, professionsorganisationer och andra relevanta aktörer. Socialstyrelsen ska bedöma konsekvenserna av förslagen samt beräkna kostnaderna för dem.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisades i december 2022 och slutredovisas senast 1 juni 2023.

Ansvarig utredare:

Emma Lindgren och Lovisa Hellberg (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Lägesrapport hälso- och sjukvård och tandvård

Socialstyrelsen publicerar årligen lägesrapporter, senast den 31 mars, om individ- och familjeomsorg, vård och omsorg om äldre, insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning samt om tillståndet och utvecklingen inom hälso- och sjukvård och tandvård.

Lägesrapporten hälso- och sjukvård och tandvård utgår ifrån ett antal prioriterade områden där det görs satsningar och där såväl Socialstyrelsen som andra aktörer har i uppdrag att bidra till förbättring och utveckling. Också en kortfattad indikatoruppföljning av hälso- och sjukvård inklusive tandvård ingår, vilket syftar till att tillsammans med övriga områden i rapporten bidra till en samlad lägesbild och analys.

Rapporten bygger på flera datakällor, däribland publicerat material från Socialstyrelsen och andra nationella aktörer, sammanställningar av statistik och epidemiologiska studier.

Avrapportering:

Rapporten publiceras årligen senast den 31 mars.

Ansvariga utredare:

Ingrid Schmidt och Susanne Bergman (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Bedömning av tillgång och efterfrågan på legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal samt tandvård. Det nationella planeringsstödet.

Uppdraget:

Socialstyrelsen redovisar årligen bedömningar av tillgång och efterfrågan på legitimerade yrkesutövare i hälso- och sjukvården. Socialstyrelsen genomför en samlad kartläggning och bedömning av hälso- och sjukvårdens tillgång på och långsiktiga behov av specialitetsläkare inom samtliga specialiteter.

Innehåll:

- Statistisk överblick över tillgång och efterfrågan på 22 legitimationsyrken och 63 läkarspecialiteter, specialistjuksköterskor och specialisttandläkare.
- En kvalitativ analysmodell som möjliggör fördjupade bedömningar av den ökade rapporterade personalbristen.

Det nationella planeringsstödet för legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal samt tandvård har under många år fokuserat på att mäta hur tillgången till legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal samt tandvård har utvecklats och jämfört det med regionernas efterfrågan av personal. Fokus har framförallt riktats mot att ersätta pensionsavgångar med nyutbildad personal.

Statistiska underlag utgör en bas för bedömning av tillgång och efterfrågan på legitimerad hälso- och sjukvårds- och tandvårdspersonal. Framtidsprognoserna från både Statistikmyndigheten och Universitetskanslersämbetet visar att bristen på legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal kommer att kvarstå eller öka fram till 2035. Samtidigt innebär den ökade rapporterade personalbristen ett ökat behov av att på ett bättre sätt än idag ta tillvara och utveckla hälso- och sjukvårdens kompetenser på kort och lång sikt.

Socialstyrelsens kvalitativa analysmodell möjliggör att kompetensförsörjningen sätts i ett större organisatoriskt sammanhang. Den utgår från hur hälso- och sjukvården är organiserad och har utvecklats över tid. Genom att utgå från folksjukdomar och diagnosområden är det möjligt att sammankoppla kompetensförsörjningen med utvecklingen av hälso- och sjukvården. Det gör det möjligt att analysera kompetensförsörjningsbehov utifrån förändrade vårdbehov och sjukdomspanorama, medicinsk och teknisk utveckling, förflyttning mot en personcentrerad vård, förändrad demografi, geografiska skillnader samt ökade förväntningar från patienter och förändrade attityder till arbete.

Avrapportering

Uppdraget redovisas årligen senast den 28 februari.

Ansvarig utredare

Åsa Olsson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Nulägesbeskrivning och uppföljningsramverk för hälso- och sjukvårdens insatser i rehabiliterings- och sjukskrivningsprocessen

Socialstyrelsen fortsätter arbetet med att ta fram ett uppföljningsramverk för hälso- och sjukvårdens insatser i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen, i syfte att stödja regionernas arbete med kvalitetssäkring, verksamhetsutveckling och uppföljning av det försäkringsmedicinska området. Arbetet har sin utgångspunkt i en förstudie som avrapporterades i början av 2021 och sker i nära samverkan med regionrepresentanter, SKR och NPO för rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin³.

Uppföljningsramverket kommer att baseras på resultat från två enkäter som under hösten 2022 skickades till 4000 sjukskrivande läkare samt till den centrala ledningen i samtliga regioner, och vissa data från regionerna. Enkätsvaren kommer att sammanställas, analyseras och dokumenteras i en nulägesbeskrivning över hälso- och sjukvårdens insatser i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen. Baserat på denna nulägesbeskrivning samt förstudiens förslag kommer en första version av ett uppföljningsramverk att tas fram. Uppföljningsramverket innehåller ett antal uppföljningsmått och är i samklang med det Försäkringsmedicinska kunskapsstödet, som också är under framtagande.

Avrapportering:

En nulägesbeskrivning över hälso- och sjukvårdens insatser i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen och en första version av uppföljningsramverket planeras bli färdig för publicering under kvartal 2 2023.

Ansvarig utredare:

Anne Snis (Enheten för vägledning för hälso- och sjukvården 2).

³ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-1-7183.pdf>

Utveckla den nationella uppföljningen av primärvården – Uppföljning och analys av omställningsarbetet i regioner och kommuner

Socialstyrelsen har sedan 2019 ett uppdrag om uppföljning av primärvården och uppföljning av omställningen till en mer nära vård. Socialstyrelsen ska årligen följa upp, analysera och rapportera hur omställningen till en mer nära vård i regionerna och kommunerna utvecklas. Uppdraget utgår bland annat från insatserna i den överenskommelse om God och nära vård som tecknats mellan regeringen och SKR. Datainsamling sker bland annat genom redovisningar från kommunerna och regionerna. Vi genomför även vissa intervjuer och enkäter som även dessa riktar sig till olika företrädare inom regioner och kommuner.

Uppdraget ska bidra med kunskap om hur arbetet med omställningen till en mer nära vård utvecklas i regioner och kommuner. Ett ytterligare mål är att bidra till att Socialstyrelsen kan stödja regioner och kommuner i omställningsarbetet.

Avrapportering:

Uppdraget slutredovisas senast den 30 augusti 2023.

Ansvariga utredare:

Johan Lantto (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Kartläggning av den prehospitla vården samt uppföljning och utvärdering av regeringens satsningar på ambulanssjukvården

Prehospital vård är ett samlingsnamn för den vård som patienten möter först vid sjukdoms- och olycksfall. Prehospital akutsjukvård är de omedelbara medicinska åtgärder som vidtas av hälso- och sjukvårdspersonal utanför sjukhus. Ambulanssjukvården erbjuder idag en kvalificerad prehospital akutsjukvård vilket ställer höga krav på att verksamheten ger möjlighet till utveckling av kompetens och kvalitet för att kunna säkerställa en god och säker vård. Detta är områden som behöver utvecklas och stärkas.

Socialstyrelsen ska kartlägga den prehospitla vården och lämna förslag

på hur den kan utvecklas, effektiviseras och stärkas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Socialstyrelsen ska även följa upp och utvärdera regeringens satsningar på ambulanssjukvården 2021–2023, vilken omfattar överenskommelsen mellan staten och SKR om att förstärka och utveckla ambulanssjukvården och förordningen (2021:18) om statsbidrag för utveckling av den prehospitala akutsjukvården för patienter med psykisk ohälsa, som syftar till att utveckla s.k. psykiatriambulanser. Uppdraget ska genomföras i samverkan med regionerna, SKR och andra relevanta aktörer som exempelvis SOS Alarm. Socialstyrelsen ska vid behov inhämta synpunkter från IVO och Läkemedelsverket.

Avrapportering:

- Kartläggningen av den prehospitala vården inklusive förslag på hur den prehospitala vården kan utvecklas och stärkas redovisades i oktober 2022.
- Den del av uppdraget som rör uppföljning och utvärdering regeringens satsningar på ambulanssjukvården delredovisas årligen, senast den 1 oktober 2022 och senast den 1 juni 2023.
- Delen som rör uppföljning av statsbidrag enligt förordning (SFS 2021:18) delredovisas årligen senast den 30 september.
- Uppdraget avseende uppföljning och utvärdering av regeringens satsningar kommer slutredovisas senast den 1 mars 2024. Slutredovisningen ska innehålla en samlad bedömning av regeringens satsningar på ambulanssjukvården och en analys av satsningarnas resultat.

Ansvarig utredare:

Fatima Azerkan (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Tillämpning av digital vård i regionerna

Socialstyrelsen ska kartlägga och följa upp tillämpningen av digital vård i regionerna. Uppdraget initieras utifrån tidigare kartläggningar av digitala vårdtjänster i hälso- och sjukvården och uppföljningar av kommunernas arbete med e-hälsa och välfärdsteknik. En enkät skickas ut till samtliga regioner och intervjuer genomförs med ett urval av regionerna. Resultaten tillgängliggörs på Socialstyrelsens webbplats och sammanställs i en rapport.

Målet är att ta fram kunskap om hur regionerna tillämpar digital vård och analysera hur arbetat förs framåt. Målet är också att ta fram kunskap om digital delaktighet och digitalt utanförskap. Detta för att förbättra förutsättningarna för regeringen och andra aktörer i arbetet med att driva på utvecklingen inom området digitalisering och omställning till God och nära vård. Ett ytterligare mål är att underlätta för regionerna i deras digitaliseringsarbete genom att belysa utvecklingsområden, framgångsfaktorer och skapa möjligheter för jämförelser mellan regioner.

Sammantaget kan den kunskap som projektet genererar användas till nytta för regionernas invånare och patienter och bidra till en bättre vård och omsorg med hjälp av digital vård. Socialstyrelsen ska bidra med kunskap kring tillämpning av digital vård inom hälso- och sjukvård utifrån de kriterier som ingår i God vård och omsorg; kunskapsbaserad, säker, individanpassad, effektiv, jämlik och tillgänglig.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 30 april 2023.

Ansvarig utredare:

Axel Fors (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Analys och prognos av kostnadsutvecklingen för läkemedel

Socialstyrelsen analyserar utvecklingen av läkemedelsförsäljningen i Sverige och prognosticerar kostnadsutvecklingen, årligen. Uppdraget omfattar läkemedel som ingår i förmånssystemet, rekvisitionsläkemedel samt läkemedel som förskrivs enligt smittskyddslagen. Analysen tar sin utgångspunkt i kostnadsdrivande och kostnadsminskande effekter och bygger på huvudsakligen på försäljningsdata från E-hälsomyndigheten samt data från myndighetens register. SKR ska enligt regleringsbrevet löpande ges möjlighet att följa prognosarbetet och lämna synpunkter. Därutöver sker dialog med ytterligare intressenter.

Avrapportering:

Arbetet redovisas årligen senast den 30 april, och en uppdaterad prognos redovisas senast den 30 oktober.

Ansvarig utredare:

Moa Ivergård (Enheten för specialiststöd 2).

Kartläggning och analys av geografiska skillnader i äldres läkemedelsanvändning

Socialstyrelsen har initierat ett projekt att kartlägga de geografiska skillnaderna i äldres läkemedelsanvändning, och utreda vilka faktorer som kan förklara dessa skillnader.

Studien baseras på individdata (läkemedelsanvändning, förskrivarkarakteristika, samsjuklighet m.m.) från Socialstyrelsens läkemedels-, patient- och

socialtjänstregister, samt registret över totalbefolkningen och utbildningsregistret från SCB. Vissa ytterligare uppgifter inhämtas på aggregerad nivå (region, kommun, statistikområde (SAMS)), om bland annat befolkningskarakteristika (befolkningstäthet, utbildning, inkomst m.m.), vårdtillgänglighet och läkartäthet. Projektet sker i samarbete med Aging Research Center (ARC), Karolinska Institutet.

Målet med projektet är att finna påverkbara förhållanden som har betydelse för äldres läkemedelsbehandling, med avseende på kvalitet, jämlikhet, resursfördelning och patientsäkerhet.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 31 december 2023.

Ansvarig utredare:

Johan Fastbom (Enheten för specialiststöd 1).

Kartläggning av den psykiatriska tvångsvården respektive den rättspsykiatriska vården

Socialstyrelsen ska genomföra en kartläggning av den psykiatriska tvångsvården och den rättspsykiatriska vården. Uppdraget är avgränsat till vuxna, 18 år och äldre, som vårdas enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård (LPT) och lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård (LRV).

Bakgrunden till uppdraget är att tidigare utredningar har konstaterat stora praxisskillnader mellan regionerna avseende vilken vård och behandling som patienter erbjuds, personalens kompetens och organisationsform. Tidigare utredningar har således identifierat behov av insatser för att främja vårdens kvalitet, stärka kunskapsstyrningen och utveckla vårdens innehåll avseende LPT och LRV.

Kartläggning syftar till att öka kunskapen om den vård som bedrivs med LPT och LRV och, baserat på kartläggningen, lämna åtgärdsförslag för utvecklingen av psykiatrisk tvångsvård respektive rättspsykiatrisk vård.

Uppdraget genomförs som 3 delprojekt:

1. Kartläggning genom registeranalyser
2. Kartläggning genom kunskapsinhämtning från professioner samt patient-, brukar- och anhörigorganisationer samt tidigare kartläggningar
3. Förslag på åtgärder för utveckling av psykiatrisk tvångsvård respektive rättspsykiatrisk vård

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 1 augusti 2023.

Ansvarig utredare:

Peter Salmi (Enheten för specialiststöd 1).

Indikatorer för de nationella riktlinjerna för förlossningsvården

Under 2023 påbörjas arbetet med att ta fram indikatorer för de nationella riktlinjerna för förlossningsvården. Detta är en del i ett uppdrag sedan 2021, att fortsätta det kunskapsstyrande arbetet inom förlossningsvården, inklusive mödrahälsovården och eftervården. Arbetet ska utgå ifrån och bygga vidare på befintligt publicerat material. Kunskapsstöd och nationella riktlinjer i form av rekommendationer och indikatorer kommer att samordnas i syfte att åstadkomma ett sammanhållet och lättillgängligt nationellt stöd för hela området. Framtagandet av indikatorer sker parallellt med riktlinjearbetet. Tillsammans med en grupp externa experter kommer indikatorer tas fram som kopplas till de mest angelägna rekommendationerna. Övergripande indikatorer inom området kommer också tas fram.

Indikatorerna kommer att vara en utgångspunkt för kommande utvärdering av sjukdomsområdet och för eventuella målnivåer.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas i en första version i slutet av 2023 för att ta in synpunkter. Sedan kommer en slutlig version publiceras 2024.

Ansvarig utredare:

Madelene Barboza (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Förslag på uppföljningssystem för en ny nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Inom ramen för uppdraget att inkomma med underlag inför en kommande nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention ska Socialstyrelsen tillsammans med Folkhälsomyndigheten också utarbeta en plan för uppföljning. Planen ska omfatta förslag på vilka indikatorer som kan användas för detta ändamål samt hur ett uppföljningssystem kan förvaltas

och administreras på ett kostnadseffektivt sätt. I framtagandet av förslag på indikatorer ska det säkerställas att uppföljningen, som bör innefatta mått på såväl insatser som utvecklingen inom området, bygger på en sammanställning och bearbetning av uppgifter som redan idag samlas in regelbundet.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast 1 september 2023.

Ansvarig utredare:

Andreas Johansson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023

Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten har uppdraget att i nära samverkan följa, utvärdera och stödja de insatser som genomförs av regioner och kommuner inom ramen för överenskommelsen mellan staten och SKR 2021–2022, om insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention.

Syftet med uppdraget är att skapa stärkta förutsättningar för huvudmännen i genomförandet av dessa insatser, att synliggöra utvecklingen inom överenskommelsens olika områden och att identifiera frågor som kan behöva prioriteras på lokal och regional nivå.

Myndigheterna följer utvecklingen och utvärderar resultat av insatser som kommuner och regioner genomför inom ramen för överenskommelsen. De ska även stödja kommuner och regioner i att genomföra insatserna. En utvärdering pågår, med fokus på insatser för att stärka barn- och ungdomspsykiatri, främja psykisk hälsa och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga.

Avrapportering:

Årliga lägesrapporter redovisas senast den 30 september. Uppdraget slutrapporteras senast den 30 september 2024.

Ansvariga utredare:

Fanny Larsson och Andreas Johansson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Indikatorer och målnivåer i nationella riktlinjer för vård och stöd vid adhd och autism

Under 2020 påbörjades arbetet med att ta fram indikatorer för de nationella riktlinjerna för vård och stöd vid adhd och autism.

Arbetet med indikatorer pågick under 2021–2022 för att gå ut på remiss i december 2022 och slutversion årsskiftet hösten 2023. Indikatorerna följer rekommendationer med hög prioritet i de nationella riktlinjerna. Datakällorna består av patientregistret, läkemedelsregistret samt enkäter till hälso- och sjukvården samt socialtjänst. Då datatillgången är begränsad kommer flertalet av indikatorerna baseras på enkäter. Arbetet med målnivåer har i nuläget inte planerats.

Målgruppen för projektet är representanter för ledning och styrning inom hälso- och sjukvården samt socialtjänst.

Avrapportering:

Slutversionen redovisas hösten 2023.

Ansvarig utredare:

Tobias Edbom (Enheten för högspecialiserad vård).

Indikatorer i nationella riktlinjer för ätstörningsvården

Under 2022 har Socialstyrelsen påbörjat arbetet med att ta fram indikatorer för de nationella riktlinjerna för ätstörningsvården vilket sker parallellt med själva riktlinjearbetet. Tillsammans med en grupp externa experter kommer indikatorer tas fram som kopplas till de mest angelägna rekommendationerna. Övergripande indikatorer inom sjukdomsområdet kommer också tas fram.

Indikatorerna kommer att vara en utgångspunkt för kommande utvärdering av sjukdomsområdet och för eventuella målnivåer.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas i en första version i början av 2024 för att ta in synpunkter. Sedan kommer en slutlig version publiceras i november 2024.

Ansvarig utredare:

Britt Eriksson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Indikatorer i nationella riktlinjer för vård vid obesitas (nytt förslag för 2023)

Under våren 2022 publicerades rapporten Nationella riktlinjer - Indikatorer för vård vid obesitas, där arbetet med att ta fram indikatorer har skett parallellt med själva framtagandet av rekommendationer i riktlinjearbetet.

Tillsammans med en grupp externa experter har indikatorer tagits fram som kopplar till de mest angelägna rekommendationerna. Övergripande indikatorer inom sjukdomsområdet är också framtagna.

Indikatorerna kommer att vara en utgångspunkt för kommande utvärdering av sjukdomsområdet och för eventuella målnivåer. Deluppdragen för utvärdering och målnivåer är dock separata uppdrag och är inte tidsplanerade i dagsläget.

En uppdaterad version av indikatorerna är planerad att publiceras under våren 2023, samtidigt med en uppdaterad version av de nationella riktlinjernas rekommendationer.

Avrapportering:

En slutversion publiceras våren 2023.

Ansvarig utredare:

Ann-Sofie Bertilsson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Utvärdering av vården vid rörelseorganens sjukdomar utifrån nationella riktlinjer

Socialstyrelsen har initierat ett projekt med syfte att utvärdera vården vid rörelseorganens sjukdomar. Utgångspunkten i utvärderingen är de indikatorer och målnivåer i de reviderade nationella riktlinjerna inom området från 2021. I utvärderingen kommer även att ingå andra delar av vården och en analys av strukturella förutsättningarna och andra faktorer som kan påverka följsamheten till riktlinjerna.

Tidigare utvärdering från 2014 visade att det finns ett antal förbättringsområden som berör både regionernas och kommunernas arbete. Dessa kommer också beaktas i utvärderingen. Utvärderingen kommer att baseras

på data från Socialstyrelsens register (patientregistret, läkemedelsregistret och dödsorsaksregistret) samt på de kvalitetsregister som finns inom området (bl.a. BOA, Svensk Reumatologiskt Kvalitetsregister och Rikshöft). Uppgifter kommer också att inhämtas via enkäter till berörda verksamheter, regioner och eventuellt till kommuner.

Målet med utvärderingen är att belysa vilka områden som fungerar bra respektive mindre bra, utifrån utvärderingens resultat. Dessa kommer att lyftas fram som förbättringsområden, som även innehåller förslag till regioner och kommuner på hur vården kan förbättras för att kunna öka följsamheten till rekommendationerna i de nationella riktlinjerna.

Utvärderingen genomförs som tre delprojekt utifrån de sjukdomsgrupper som ingår i nationella riktlinjer för rörelseorganens sjukdomar dvs. artros, osteoporos och inflammatoriska reumatiska sjukdomar. De tre delprojekten löper parallellt och samordnas sinsemellan men tidplanen och publikationsdatum kommer att vara olika.

Avrapportering:

Deluppdraget för artros redovisas kvartal 1, 2023.

Deluppdraget för osteoporos redovisas kvartal 4, 2023.

Deluppdraget för inflammatoriska reumatiska sjukdomar redovisas maj 2024.

Ansvariga utredare:

Artros: Anastasia Simi.

Osteoporos: Ann-Sofie Bertilsson.

Inflammatoriska reumatiska sjukdomar: Annika Eriksson.

(Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Utvärdering av följsamheten till nationella riktlinjer för missbruk och beroende

Socialstyrelsen har initierat ett projekt med syfte att utvärdera följsamheten till de nationella riktlinjerna vid missbruk och beroende. Utgångspunkten i utvärderingen är de indikatorer och centrala rekommendationer som finns framtagna för området. I utvärderingen kommer även att ingå andra delar av hälso- och sjukvården och socialtjänstens arbete, samt en analys av strukturella förutsättningarna och andra faktorer som kan påverka följsamheten till de nationella riktlinjerna.

Utvärderingen kommer att baseras på data från Socialstyrelsens register (patientregistret, läkemedelsregistret och dödsorsaksregistret) samt på de kvalitetsregister som finns inom området (bl.a. Bättre beroendevård). Uppgifter kommer också att inhämtas via enkäter till berörda verksamheter, inom regioner och kommuner.

Målet med utvärderingen är att belysa vilka områden som fungerar bra

respektive mindre bra, utifrån utvärderingens resultat. Dessa kommer att lyftas fram som förbättringsområden, som även innehåller förslag till regioner och kommuner om hur hälso- och sjukvården och socialtjänsten kan förbättra sitt arbete för att kunna öka följsamheten till rekommendationerna.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast april 2024.

Ansvariga utredare:

Ehline Larsson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Utvärdering av universitetssjukvård inom ALF-avtalet

Avtalet mellan svenska staten och de regioner som har universitetssjukhus omfattar samverkan om utbildning av läkare på grundnivå, klinisk forskning, och utveckling av hälso- och sjukvård (ALF-avtalet). Enligt avtalet ska en utvärdering av universitetssjukvård genomföras vart fjärde år och gälla strukturer, processer och resultat. Utvärderingen ska enligt avtalet utgå från de riktlinjer som den nationella styrgruppen för ALF-avtalet föreslår.

Socialstyrelsen genomförde 2018 en första utvärdering och föreslog miniminivåer för vad en universitetssjukvårdsenhet bör uppnå. Miniminivåerna har därefter fastställts av Socialstyrelsen i december 2020.

Uppdraget genomförs genom enkätundersökningar till samtliga universitetssjukvårdsenheter. Vid ett urval universitetssjukvårdsenheter genomförs också en fördjupad granskning genom platsbesök och intervjuer. Även verksamheter vid de regionala ledningsorganen för ALF utvärderas. Regionala möten hålls för diskussion om utvecklingen och preliminära resultat.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 31 maj 2023.

Ansvarig utredare:

Sofia Johansson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2).

Test av konceptuell modell för uppföljning av kommunal hälso- och sjukvård

Socialstyrelsen stödjer omställningen mot en god och nära vård. Arbetet bedrivs utifrån myndighetens strategiska plan - *Grund för strategisk plan för att stödja en god och nära vård*⁴. Enligt planen ska myndigheten fram till 2022, som en insats i omställningsarbetet, utveckla mått och indikatorer

⁴ Grund för strategisk plan för att stödja en god och nära vård. [Stockholm]. Socialstyrelsen: 2019.

för kommunal hälso- och sjukvård. Under 2022 togs en konceptuell uppföljningsmodell fram för att kunna följa hemsjukvården över tid⁵.

Syftet var att ge ett underlag för att möjliggöra jämförelser över tid av den kommunalt finansierade hemsjukvårdens innehåll, kvalitet, utveckling, organisation och omfattning. Beslut togs om att 2023 testa den konceptuella modellen inom ramen för det befintliga arbetet med att utveckla indikatorer för kommunalt finansierad hälso- och sjukvård i kommunundersökningen, öppna jämförelser.

Utifrån resultatet ska det i slutet av 2023 göras ett ställningstagande om att starta upp utveckling av uppföljning av hemsjukvården.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast 29 februari 2024.

Ansvarig utredare:

Camilla Bucht (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2).

Strategiskt, långsiktigt och kontinuerligt följa upp och föra dialog om hälso- och sjukvårdens tillgänglighet

Uppdraget avser:

- att genomföra årliga dialoger med regionerna med hjälp av expertkompetens som uppdraget ställer krav på. Syftet är att stödja och stimulera regionernas utvecklings- och förändringsarbete för bättre tillgänglighet genom att öka intresset för lärande och stärka drivkrafterna till förändring.
- att utveckla en samlad uppföljning som kan användas som underlag för de årliga dialogerna och för löpande dialoger med regionerna, som omfattar att följa och analysera:
 - utvecklingen av väntetider och vårdköer inom primärvården och den specialiserade vården, inklusive barn- och ungdomspsykiatri, även med anledning av covid-19. Uppföljningen ska bl.a. beakta vårdgarantins tidsgränser och faktorer som kön, ålder och diagnos, samt beskriva utvecklingen av väntetider och köer inom olika vårdområden och regioner.
 - den kommunala hälso- och sjukvården
 - patienternas erfarenheter och upplevelser kring väntetider efter genomförda besök eller behandling

⁵ PM Konceptuell modell för uppföljning av kommunalt finansierad hemsjukvård. Dnr 5.7–38732/2022

- utvecklingen av belagda och disponibla vårdplatser
- överenskommelsen om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2022, inklusive dess tilläggsöverenskommelse

Avrapportering:

Uppdraget delredovisades i oktober 2022, delredovisas senast mars 2023 och 2024, samt slutredovisas senast den 31 maj 2025.

Ansvariga utredare:

Sevim Barbasso Helmers (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Förstudie inom området matallergi

Socialstyrelsen och Livsmedelsverket genomför en förstudie för att utveckla det förebyggande arbetet, främja jämlik vård och identifiera åtgärder som behövs för att livsmedel ska bli säkrare för personer med allergi. Uppdraget ska utgå från insatser och aktiviteter som pågår eller planeras inom området. I förstudien ska myndigheterna bedöma om det finns behov av ny kunskap och ytterligare åtgärder inom respektive myndighets ansvarsområde samt hur samordning mellan berörda myndigheter och andra aktörer bör ske. Socialstyrelsen kommer att genomföra en behovs- och problemanalys. Dialoger kommer att genomföras med nationella professions- och patientorganisationer samt med regionernas kunskapsstyrningsorganisation (NPO) och andra aktörer kring aktuella frågeställningar om matallergier.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 1 september 2023.

Ansvariga utredare:

Marianne Aggestam (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Kartläggning och analys av förskrivningen av antidepressiva läkemedel till personer 65 år och äldre

Socialstyrelsen har i uppdrag att göra en kartläggning och en analys av förskrivningen av antidepressiva läkemedel till personer 65 år och äldre.

Syftet med projektet är att undersöka hur förskrivningen av antidepressiva läkemedel till äldre har utvecklats över tid, skillnader i densamma med

avseende på kön och region, samt hur den förhåller sig till annan behandling vid psykisk ohälsa och till insatser inom socialtjänsten. Syftet är vidare att analysera vilken effekt den ökande förskrivningen har haft på gruppen, om den har bidragit till en mer adekvat och sammanhållen vård för dessa patienter, samt – omvänt – om den pågående omställningen till en god och nära vård påverkat förskrivningen. Slutligen ska projektet analysera om den ökade förskrivningen av antidepressiva läkemedel innebär ökade risker kopplade till polyfarmaci, samt belysa hur primärvårdens arbetssätt och metoder för att minska risken för oönskade läkemedelsinteraktioner fungerar och om de är tillräckligt effektiva.

De olika frågeställningarna i uppdraget kommer att hanteras med hjälp av registeranalyser, en enkätundersökning till läkare i primärvården, data från andra uppdrag på myndigheten samt, i vissa fall, inhämtning av uppgifter från externa datakällor och översikter av aktuell forskningslitteratur inom området. Arbetet sker i dialog med SKR, regioner och kommuner, patient-, professions-, brukar- och anhörigorganisationer.

Målet med projektet är att äldre personer får en adekvat och individanpassad behandling av de tillstånd som kan utgöra indikation för behandling med antidepressiva läkemedel.

Avrapportering:

Uppdraget slutredovisas senast den 31 mars 2023.

Ansvarig utredare:

Johan Fastbom (Enheten för specialiststöd 1).

Kartlägga hälsoläget bland personer med psykisk funktionsnedsättning

Socialstyrelsen genomför en registerbaserad kartläggning av hälsoläget bland personer som på grund av psykisk funktionsnedsättning har stöd enligt socialtjänstlagen (SoL) eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

En av de centrala delarna i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är att gruppen har rätt till bästa möjliga hälsa. Hälsa- och sjukvårdens och tandvårdens huvudsakliga mål är också en god hälsa och en vård på lika villkor för alla i befolkningen. Likväl riskerar personer med psykisk funktionsnedsättning en sämre hälsa än övriga i befolkningen av olika skäl. Gruppen kan ha sämre förutsättningar när det gäller inflytande och tillgänglighet jämfört med övriga. Gruppen kan också leva under ekonomisk otrygghet och vara i behov av flera olika samhällsliga in-

satser som behöver vara samordnade för att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa. Dessutom kan gruppen riskera en sämre hälsa på grund av sin grundsjukdom, exempelvis på grund av läkemedelsbehandlingar som kan öka risken för metabolt syndrom och sämre munhälsa.

Socialstyrelsen ska utifrån kartläggningens resultat ge förslag på åtgärder som kan bidra till detta mål. Inom ramen för uppdraget ska Socialstyrelsen även peka på brister i kartläggningens underlag som gör att kunskapsunderlaget i vissa delar kan vara otillräckligt. I samband med detta ska myndigheten lämna förslag på åtgärder för att rätta till sådana eventuella brister.

Vid genomförandet av uppdraget ska Socialstyrelsen samverka med Folkhälsomyndigheten och Myndigheten för delaktighet.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast 30 september 2023.

Ansvarig utredare:

Peter Salmi (Enheten för specialiststöd 1).

Indikatorer screening för spinal muskelatrofi

Socialstyrelsen tar fram indikatorer och bakgrundsmått för uppföljning och utvärdering av screening för spinal muskelatrofi (SMA) som föreslås ingå i det nationella programmet för nyföddhetscreening med PKU-prov.

Som en del i Socialstyrelsens modell för att ta fram nationella screeningprogram ingår att ta fram indikatorer. Screeningprogrammet ska vara möjligt att utvärdera för att det ska gå att följa upp om de förväntade hälsovinster har uppnåtts. Socialstyrelsen tar därför fram indikatorer för att kunna följa upp och utvärdera nyföddhetscreeningen med PKU-prov.

Avrapportering:

Uppdraget är planerat att redovisa remissversion februari 2023 och slutlig version under hösten 2023.

Ansvariga utredare:

Christina Broman och Madelene Barboza (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Utvärdering av screening för Bukaortaaneurysm

Socialstyrelsen tar fram nationella screeningprogram med syfte att nå nationell samordning kring screening och skapa förutsättningar för en jämlik vård. Som en del i Socialstyrelsens modell för att ta fram nationella screeningprogram ingår även att utvärdera dessa. Screeningprogrammet för bukaortaaneurysm är det som nu står på tur. Utvärderingen bygger på den modell

vi använde när vi utvärderade screeningprogrammet för livmoderhalscancer 2020 och screeningprogrammet för bröstcancerscreening med mammografi 2022. Utgångspunkten för utvärderingen är de rekommendationer och indikatorer som ingår i det nationella screeningprogrammet.

Utvärderingen baseras bland annat på data från administrativa system, nationellt kvalitetsregister och från Socialstyrelsens register (patientregistret och dödsorsaksregistret). Data kommer att analyseras mot indikatorerna i screeningprogrammet samt inkludera socioekonomiska analyser om det är möjligt. Uppgifter kommer också att inhämtas via enkäter till exempelvis regionledningar och verksamheter för kirurgi. Målet med utvärderingen är att se vilka områden som fungerar bra respektive mindre bra, utifrån utvärderingens resultat. Dessa delar kommer att lyftas fram som förbättringsområden. Resultaten i utvärderingen kan även komma att leda fram till förbättringsområden som kan innebära nya rekommendationer när screeningprogrammet ses över.

Avrapportering:

Uppdraget är planerat att redovisas 2024.

Ansvarig utredare:

Christina Broman (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Följsamheten till nationella riktlinjer – icke-göra rekommendationer

Det finns behov av att öka tillgängligheten i vården och samtidigt ta hand om de uppdämda vårdbehoven efter pandemin – som bland annat framkom i myndighetens utvärderingar 2021 och 2022 av följsamheten till nationella riktlinjer under covid-19-pandemin.

De nationella riktlinjerna ska bidra till att resurserna i hälso- och sjukvården (inklusive tandvården) och socialtjänsten används effektivt, fördelas efter befolkningens behov samt styrs av systematiska och öppna prioriteringsbeslut. Riktlinjerna täcker stora patientgrupper, många med kroniska sjukdomar.

Planen är att studera följsamheten till icke-göra rekommendationer i de nationella riktlinjerna. Socialstyrelsen ger rekommendationen icke-göra när hälso- och sjukvården bör sluta använda en åtgärd för att åtgärden inte har någon effekt (eller mycket sämre effekt än annan behandling). Genom att undersöka om sådan vård ändå ges kan vi visa på möjlighet att frigöra resurser till annan vård.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas november/december 2023.

Ansvarig utredare:

Christina Broman (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Indikatorer och utvärdering av hjärtkärlområdet

Socialstyrelsen uppdaterar inte de nationella riktlinjerna för hjärtsjukvård. Istället kommer myndigheten göra en utvärdering av hjärtkärlområdet. Utvärderingen kommer att kunna bidra till området bl.a. genom att påvisa regionala skillnader och därigenom motivera till implementering av befintliga kunskapsstöd. Utvärderingen kommer också bli ett underlag för en ny bedömning av om de nationella riktlinjerna ska uppdateras. Inom ramen för detta arbetet kommer indikatorer i de tidigare nationella riktlinjerna att inventeras för att se vilka som är aktuella att ingå i en utvärdering av hjärtkärlområdet. Även de indikatorer som tas fram inom ramen för regionernas kunskapsstöd kan användas i den nationella utvärderingen för att belysa huruvida den vård som ges är kunskapsbaserad och jämlik.

Avrapportering:

Arbetet påbörjas kvartal 1 2023 med preliminär avrapportering årsskiftet 2024/2025.

Ansvarig utredare:

Anastasia Simi (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Analys av utveckling vid Regionala cancercentrum

Socialstyrelsen ska enligt Förordning (2019:7) om statsbidrag för verksamhet i regionala cancercentrum (RCC) vartannat år genomföra en analys av verksamheten vid cancercentrumen samt ge förslag om hur verksamheten kan utvecklas. Underlag för denna redovisning ska inhämtas genom platsbesök och får kompletteras med övriga handlingar som Socialstyrelsen begär från cancercentrumen. Myndigheten genomför drygt 30 intervjuer och platsbesöken utgörs av sex workshops, en i respektive RCC.

Syftet med analysen av RCC:s verksamhet som ska rapporteras 2023 är att genomföra, i enlighet med förordningen, fördjupade analyser av följande målområden:

- ett mer effektivt arbete med att förebygga cancer och upptäcka cancer tidigt.

- mer sammanhållna vårdprocesser där endast medicinskt motiverade väntetider förekommer.
- samt att lämna förslag om hur verksamheten kan utvecklas inom dessa två målområden.

Avrapportering:

Arbetet redovisas senast den 30 september 2023.

Ansvarig utredare:

Louise Strandendahl (Enheten för hälsa- och sjukvård och tandvård 2).

Handläggning av graviditeter som varat 41 veckor eller mer

En svensk randomiserad studie (SWEPIS) visade lägre andelen dödfödda barn efter induktion (igångsättning) vid 41 veckor jämfört med exspektans till senast 42 veckor. Den 31/1 2020 kom Svensk förening för obstetrik och gynekologi (SFOG) och Barnmorskeförbundet överens om en rekommendation om att kvinnor bör erbjudas induktion vid 41 graviditetsveckor. Analys av data från graviditetsregistret visade att induktionsfrekvensen i gruppen steg från 20% år 2017–2019 till 33% år 2020–2021. Induktionsfrekvensen i regionerna varierade mellan 18,5 och 50%.

Data visade en signifikant nedgång i andelen perinatalt döda mellan perioderna 2017–2019 och 2020–2021, och data antydde att det var den ökade andelen induktioner som lett till minskad perinatal dödlighet.

Det ökade antalet induktioner sätter press på en redan ansträngd verksamhet, och det finns hög risk för att regionernas olika kapacitet att möta utmaningarna kan leda till ökade regionala skillnader i vårdkvalitet. Farhågor finns också att de ökade insatserna för denna grupp kan leda till utträngning av andra grupper.

Analysen kommer att visa hur induktionsfrekvensen förändrats, och skillnader på regional och lokal nivå.

Analysen av graviditetsutfallet, jämförelser mellan perioder och regioner, kommer att göras där hänsyn tas till eventuella samvarierande faktorer.

En kartläggning görs av hur skillnaden i handläggning påverkat arbetssituationen vid de svenska förlossningsklinikerna. Enkätundersökning, intervjuer och workshops.

Samarbete kommer att ske mellan Socialstyrelsen, Nationella programområdet (NPO) kvinnosjukvård, och en referensgrupp bestående av förlossningsläkare och barnmorskor.

Projektets mål är att evaluera de ändrade rutinernas påverkan på graviditetsutfallet, samt identifiera goda exempel på hur de nya rutinerna kan införas utan negativa effekter på övrig verksamhet.

Avrapportering:

Projektet beräknas löpa under år 2023, med förväntad publikation i november 2023.

Ansvarig utredare:

Karin Källén (Enheten för specialiststöd 1).

Kartläggning och uppföljning som stöd för ANDTS-politiken

Sedan 2021 har Socialstyrelsen i uppdrag att stödja genomförandet av politiken avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin samt spel om pengar 2021–2025. Projektets övergripande syfte är att stödja genomförandet av ANDTS-politiken, och de övergripande effektmålen är att bidra till att

- minska medicinska och sociala skador orsakade av alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotinprodukter samt spel om pengar
- stärka förebyggande och främjande arbete i kommuner och regioner för att minska utvecklingen av skadligt bruk, missbruk eller beroende
- öka tillgången till vård och stöd av god kvalitet för den enskilde i kommuner och regioner.

Projektet består av flera delprojekt varav två beskrivs nedan:

en lägesbild för ANDTS-området och en förstudie om uppföljning av LARO (läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende). Lägesbilden ska ge underlag och stöd för beslut om vilka insatser som Socialstyrelsen behöver genomföra under uppdraget för att uppnå effektmålen, och även möta regeringens behov av en bedömning av utvecklingen inom området. Förstudien om LARO ska ligga till grund för den framtida uppföljningen av området.

Avrapportering:

Lägesbilden ska avrapporteras årligen den 31 mars 2023–2026, och förstudien planeras att redovisas senast den 31 december 2023.

Ansvariga utredare:

ANDTS-uppdraget: Maria Branting (Enheten för socialtjänst 1).

Lägesbilden: Matilda Hansson (Enheten för socialtjänst 1).

Förstudie LARO: Annica Bergendal (Enheten för specialiststöd 1).

Kartläggning och analys av innovationsarbete inom regioner och kommuner.

Idag pågår innovationsarbete i olika kluster på respektive region och kommun, ofta handlar det om nya tekniker, förbättrade flöden, bättre upplevelser eller vård för patienter och omsorgstagare och nya samarbeten. Socialstyrelsen behöver ökad kunskap om vad detta innebär för myndighetens uppdrag. Socialstyrelsen behöver ha kunskap om aktuella innovationsarbeten för att öka förmågan att vara relevant och proaktiv. Socialstyrelsen behöver i nästa steg säkerställa att dess riktlinjer och vägledningar är relevanta i förhållande till nya metoder, behandlingar och patientflöden. Arbetet lägger också grunden för ett fortsatt samarbete med de olika innovationsorganisationerna.

Syftet är få ett helhetsperspektiv på regionernas innovationsarbete och anpassa vår verksamhet efter vår nya kunskap. Målet är att få en bild över vilka innovationshubbar som finns, starta upp en dialog för att förstå vad de utvecklar och kartlägga trender och frågor som påverkar Socialstyrelsens uppdrag. Möjliga frågeställningar skulle kunna vara:

- Hur kan Socialstyrelsen synliggöra om vi möjliggör eller hindrar regionernas innovationsarbete?
- Hur drivs innovation med perspektiven jämlikhet, psykisk ohälsa, tillgänglighet och jämställdhet? Finns det skillnader?

Avrapportering:

Projektet beräknas löpa under år 2023, med förväntad avrapportering i slutet av 2023.

Ansvarig utredare:

Ulrika Söderman Wramsby (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Utveckla uppföljningen för säker vård

Socialstyrelsen har initierat ett projekt att utveckla den indikatorbaserade uppföljningen för säker vård som planeras till hösten 2024. I projektet ingår bland annat att kartlägga indikatorer och undersöka alternativ för att redovisa uppföljningen digitalt.

Syftet med uppföljningen är att stödja huvudmännens patientsäkerhetsarbete med indikatorer som baseras på strukturen i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården. Ambitionen är att utfallet ska kunna tillämpas, anpassas och vägas samman på tre nivåer (nationell, regional och kommun) och därmed ge underlag för att kunna prio-

ritera områden och aktiviteter som stärker patientsäkerheten.

Arbetet har sin utgångspunkt i Socialstyrelsens uppföljning för säker vård som publicerades 2021⁶. Då tog Socialstyrelsen fram ett ramverk för uppföljning med styrande principer utifrån den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården. Rapporten innehöll också identifierade utvecklingsbehov, det saknades indikatorer, mått och mätmetoder för flera områden i ramverket.

I projektet kommer Socialstyrelsen att samverka med berörda myndigheter och aktörer.

Avrapportering:

Uppdraget är planerat att redovisas 2024.

Ansvarig utredare:

Annakarin Bjuhr (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2).

Uppdrag som berör både hälso- och sjukvård och socialtjänst.

- Öppna jämförelser inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård
- Lägesrapporter: Vård och omsorg om äldre, Individ- och familjeomsorg, Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning
- Utveckla långsiktiga former för att kontinuerligt följa de nationella minoriteternas situation inom myndighetens verksamhetsområden
- Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031
- Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård
- Kartläggning av äldre hbtqi-personers vård och omsorg
- Kartläggning av hälsoundersökningar av placerade barn och unga
- Kartläggning och analys av familjecentraler och andra liknande verksamheter
- Förslag på uppföljning av anhörigperspektivet och stödet till anhöriga
- Öppna jämförelser – Vård och omsorg för äldre

⁶ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-9-7552.pdf>

Socialtjänst

Kartläggning av hälsoundersökningar av placerade barn och unga

Barn och unga som placeras har generellt sämre hälsa än andra barn och unga. Sedan lagändringar trädde i kraft 2017 finns en skyldighet för regioner att, på kommunernas initiativ, erbjuda hälsoundersökning av barn och unga i anslutning till att samhällsvård inleds. Men en kartläggning från SKR liksom en av socialutskottet initierad utvärdering av lagändringarna visar på flera fortsatta utmaningar gällande hälsoundersökningar av placerade barn och unga.

Socialstyrelsen har i uppdrag att genomföra utvecklingsinsatser för att stärka förutsättningarna för att placerade barn och unga ska få tillgång till en god hälso- och sjukvård, tandvård och en obruten skolgång. Kartläggningen genomförs inom ramen för detta uppdrag och det övergripande syftet är att öka kunskapen om placerade barn och ungas möjligheter att få tillgång till hälso- och sjukvård. Kartläggningen kommer att baseras på enkäter till kommuner och regioner, och eventuellt kompletteras med intervjuer.

Avrapportering:

Uppdraget planeras att redovisas senast den 31 december 2023.

Ansvarig projektägare:

Stina Hovmöller (Enheten för socialtjänst 1).

Undersökning om evidensbaserad praktik i socialtjänsten

Undersökningen om evidensbaserad praktik (EBP) i socialtjänsten har genomförts genom en elektronisk enkät varje höst under åren 2007, 2010, 2013, 2016 och 2019 som sänts till ett urval av kommunalt anställda chefer inom socialtjänstens olika verksamhetsområden. Enkäterna har sänts både till chefer inom individ- och familjeomsorgen (IFO) och till chefer inom området äldreomsorg och funktionshinderomsorg (ÄFO) med ansvar för biståndsbedömning och myndighetsutövning eller motsvarande.

Syftet med denna undersökning är att följa upp tidigare studier som genomförts sedan 2007 för att se om det skett någon förändring gällande attityder eller användning av EBP. Ytterligare ett syfte är att undersöka socialtjänstens behov av ny kunskap och användning av den kunskap, de stöd och tjänster som Socialstyrelsen redan tillhandahåller (t.ex. rapporter, informa-

tionstjänster såsom Metodguiden, Nationella riktlinjer etc. och webbutbildningar) för att ge stöd till att implementera ett evidensbaserat arbete.

Målet med projektet är att genom resultaten från undersökningen visa på socialtjänstens behov men också att bidra till framtagandet av nya besluts- och metodstöd för socialtjänsten. Den långa uppföljningstiden gör det möjligt att följa trender och få en vidare bild av utvecklingen av evidensbaserad praktik, behov och användning. Resultatet kan också användas av Socialstyrelsen för analyser på övergripande nivå. Därutöver finns det möjlighet att triangulera uppgifter från t.ex. Öppna jämförelser och andra kartläggningar.

Analys och jämförelser från resultaten kommer att kunna användas i det stöd- och spridningsarbete som Socialstyrelsen bedriver gällande kunskap om EBP och myndighetens produkter.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas vart tredje år, närmast hösten 2023.

Ansvarig utredare:

Ulrika Bergström (Enheten för kunskapsutveckling).

Kartläggning av äldre hbtqi-personers vård och omsorg

Socialstyrelsen ska kartlägga kommuners vård och omsorg om äldre hbtqi-personer och vilka behov som äldre hbtqi-personer har gällande kommunal vård och omsorg. Kartläggningen ska innehålla en analys som fokuserar på den kommunala vård och omsorg som är särskilt relevant för äldre och om det finns skillnader som kan påverka hbtqi-personers benägenhet att söka vård och omsorg vid behov jämfört med övriga äldre. Uppdraget ska genomföras i nära samverkan med Folkhälsomyndigheten som ska kartlägga äldre hbtqi-personers hälsa och levnadsvillkor. Kunskap och erfarenheter bör även inhämtas från berörda myndigheter, kommuner och organisationer. Kartläggningen bör bidra till ökad kunskap om hur äldre hbtqi-personer själva uppfattar den kommunala vården och omsorgen, deras behov och om de upplevt dåligt bemötande eller diskriminering kopplat till sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisades i september 2022 och slutredovisas senast den 29 september 2023.

Ansvarig utredare:

Charlotte Fagerstedt (Enheten för socialtjänst 2).

Utveckla långsiktiga former för att kontinuerligt följa de nationella minoriteternas situation inom myndighetens verksamhetsområden

Uppföljningen kommer att utgå ifrån de rättigheter som minoriteterna har i enlighet med lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritets- språk och beröra vilka rutiner och beredskap som finns i verksamheterna beträffande minoriteternas språk och kulturer. Uppföljningen kommer även röra hur verksamheterna informerar minoriteterna om deras rättigheter samt kunskapsnivån om minoritetslagen i respektive organisation. Ett antal frågeställningar tas fram för respektive område och sammanställs i enkäter som skickas till verksamheterna med regelbunden periodicitet, till exempel vartannat år. En del av uppföljningen kommer även belysa hur minoriteterna upplever bemötandet i kontakten med verksamheterna. I den delen av undersökningen blir minoriteternas organisationer en viktig plattform för att nå ut till målgruppen. Samråd med de nationella minoriteternas företrädare visar att det finns en samsyn kring att uppföljningen bör fokusera på:

- kommunal äldreomsorg
- social barn- och ungdomsvård inkl. psykiatri, elevhälsa och ungdomsmottagningar
- primärvård, vårdcentraler, barnvårdscentraler och mödravård
- beroendevård
- stöd till våldsutsatta
- tandvård.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas årligen senast den 30 november.

Ansvarig utredare:

Katarina Popovic (Enheten för socialtjänst 2).

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

Socialstyrelsen genomför regelbundet enkätundersökningen ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?” Undersökningen vänder sig till personer 65 år och äldre som har insatser från hemtjänst eller som bor på särskilda boenden. Syftet med undersökningen är att ge enskilda äldre en röst och att ta fram kvantitativa mått på äldreomsorgen utifrån ett brukarperspektiv. Undersökningen speglar delar av kvaliteten i äldreomsorgen, främst för att användas i verksamhetsutveckling och uppföljningsarbete på enhetsnivå. Resultaten utgör också delar av underlaget till rapporterna Öppna jämförelser äldreomsorg och Lägesrapport för vård och omsorg om äldre som i första hand vänder sig till beslutsfattare och tjänstemän på nationell och regional nivå (kommun- och organisationsnivå). Resultaten presenteras på riks-, läns-, kommun- och enhetsnivå och möjliggör för ansvariga politiker och tjänstemän att jämföra, utvärdera och utveckla äldreomsorgen i linje med vad de som tar emot omsorgen tycker. Några uppgifter från undersökningen presenteras också på Äldreguiden, en webbplats som riktar sig till allmänheten, i synnerhet till de äldre och deras anhöriga. På Äldreguiden finns information om äldreomsorg på nationell nivå och där går att jämföra hemtjänstverksamheter och särskilda boenden på lokal nivå.

Avrapportering:

Arbetet planeras preliminärt att redovisas under vecka 40, 2023.

Ansvarig utredare:

Carolin Holm (Enheten för socialtjänst 2).

Öppna jämförelser inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård

Öppna jämförelser är en uppsättning indikatorer som används för att analysera, följa upp och utveckla hälso- och sjukvården samt socialtjänsten på lokal, regional och nationell nivå. Det övergripande syftet med öppna jämförelser är att stödja nationella aktörer samt ansvariga huvudmän och utförare inom vård och omsorg i arbetet med att främja en god vård och omsorg för den enskilda individen. Indikatorerna bygger på enkätdata, registerdata och uppgifter från kvalitetsregister.

Avrapportering:

Arbetet med Öppna jämförelser pågår kontinuerligt under hela året. Resultat baserat på enkätdata publiceras i juni och resultat som bygger på register planeras med hänsyn till när registren färdigställs.

Ansvarig utredare:

Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1).

Kartläggning och analys av systemet med personligt ombud till vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar

Socialstyrelsen ska kartlägga och analysera det nuvarande systemet med personligt ombud för personer med psykiska funktionsnedsättningar. Kartläggningen ska omfatta för- och nackdelar med nuvarande system, bland annat lämpligheten att verksamheten regleras genom en förordning och ett statsbidrag. I uppdraget ingår bl.a. att analysera konsekvenser för den enskilde av att verksamheten är frivillig för kommunerna samt om kriterierna för att beviljas stödsinsatsen personligt ombud avgränsar målgruppen på ett ändamålsenligt sätt. Socialstyrelsen ska även analysera om dagens system med personligt ombud säkerställer jämlika, jämställda och rättssäkra villkor för målgruppen.

Dialog kommer föras med länsstyrelserna, kommuner, uppdragstagare, regioner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Socialstyrelsen bör även föra dialog med SKR, patient-, brukar-, och anhörigorganisationer samt övriga aktörer som myndigheten finner relevanta för uppdragets genomförande.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 30 september 2023.

Ansvarig utredare:

Dick Lindberg (Enheten för socialtjänst 2).

Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031

Socialstyrelsen har i uppdrag att följa upp funktionshinderspolitiken inom sin sektor. Uppdraget innebär att redovisa de åtgärder som myndigheten vidtagit för att nå det nationella målet för funktionshinderspolitiken. Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Uppföljningen utgår från följande områden:

- principen om universell utformning
- befintliga brister i tillgängligheten
- individuella stöd och lösningar för individens självständighet
- förebygga och motverka diskriminering

Uppföljningen kommer även innefatta redogörelser för de åtgärder som myndigheten har vidtagit med anledning av att:

- målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas
- de åtgärder som myndigheten vidtagit med anledning av det nationella målet för funktionshinderspolitiken bidrar till att uppfylla målen i FN:s Agenda 2030
- de samråd som myndigheterna har haft med funktionshindersorganisationerna och andra berörda aktörer.

Utöver redovisade åtgärder innehåller uppföljningen även en bedömning av måluppfyllelsen.

Under 2023 kommer Socialstyrelsen att färdigställa en nulägesanalys, där bland annat behoven och utmaningar identifieras. Nulägesanalysen kommer också att utgöra en baslinjemätning för de kommande årens uppföljningar. Under 2023 kommer myndigheten även att lägga en grund för uppföljningen, vilket bland annat innebär att fastslå vilka frågor som uppföljningen ska besvara och identifiera metoder för datainsamling. Uppföljningen kommer att utformas med konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som grund.

Avrapportering:

Uppdraget pågår 2021–2031, men uppföljningen redovisas årligen i Socialstyrelsens årsredovisning som publiceras i slutet av februari.

Ansvarig projektledare:

Karin Flyckt (Enheten för socialtjänst 2).

Öppna jämförelser – Vård och omsorg för äldre

Socialstyrelsen publicerar årligen sedan 2010 indikatorer som handlar om vård och omsorg för äldre redovisade på kommun-, län/region- och riksnivå.

Datakällor

Nationella enkätundersökningar

- Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?, Socialstyrelsen
- Kommunens egna undersökningar, Kommun- och regiondatabasen (Kolada), Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA)

Registerdata och officiell statistik

- Registret över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning, Socialstyrelsen
- Läkemedelsregistret, Socialstyrelsen
- Patientregistret, Socialstyrelsen
- Registret över insatser i kommunal hälso- och sjukvård, Socialstyrelsen
- Statistiska centralbyrån (SCB) befolkningsstatistik

Nationella kvalitetsregister

- Senior alert
- Svenska palliativregistret
- Riksstroke

Syftet med indikatorbaserade jämförelser i Öppna jämförelser – Vård och omsorg för äldre är att beslutsfattare på olika nivåer, politiker, förvaltningschefer, verksamhets- och kvalitetsansvariga i landets kommuner och regioner ska få ett underlag för att följa upp och förbättra den egna verksamhetens resultat. Resultat ska inspirera till lokala, regionala och nationella diskussioner om vad som kan förbättras, men även ge insyn i kvaliteten för den offentligt finansierade vården och omsorgen för äldre.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas årligen i februari.

Ansvarig utredare:

Ann-Catrin Johansson (Enheten för socialtjänst 2).

Lägesrapporter

Lägesrapporter om vård och omsorg är löpande instruktionsstyrda förvaltningsuppdrag sedan 2019. Dessförinnan kom uppdragen i det årliga regleringsbrevet. Socialstyrelsen lämnar årligen redovisningar och analyser av tillståndet och utvecklingen inom följande områden:

- Vård och omsorg om äldre, Michaela Prochazka (Enheten för socialtjänst 2)

- Individ- och familjeomsorg, Anita Bashar Aréen (Enheten för socialtjänst 1)
- Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning, Karin Flyckt (Enheten för socialtjänst 2)

- Hälso- och sjukvård och tandvård, Ingrid Schmidt och Susanne Bergman (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4)

Lägesrapporterna är uppdelade efter dimensionerna god vård och likvärdig socialtjänst, men innehåller även fördjupningar i olika aktuella områden. I rapporterna dras slutsatser om tillståndet och utvecklingen över tid. Rapporteringen baseras i stor utsträckning på sammanställningar av statistik, epidemiologiska studier, och publicerat material under året från Socialstyrelsen och andra nationella aktörer, till exempel Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, Folkhälsomyndigheten, Inspektionen för vård och omsorg och SKR. Flera av lägesrapporterna innehåller även unika analyser, som varierar från år till år beroende på trender och omvärldshändelser.

- I rapporten *Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning – lägesrapport 2023* kommer de unika analyserna att innefatta tandvård och tandhälsa för personer med funktionsnedsättning, fördjupning av utvecklingen inom personlig assistans enligt LSS, förekomst av kommunala riktlinjer inom funktionshindersområdet samt analys av andelen kommunala beviljanden och avslag inom området.
- I rapporten *Vård och omsorg för äldre – lägesrapport 2023* fortsätter vi med fördjupade och unika analyser kring covid-19, samt unika analyser särskilt rörande personer med demenssjukdom. Vi kommer också att genomföra analyser kring utrikesfödda svenskar.
- I rapporten *Individ- och familjeomsorg – lägesrapport 2023* fortsätter vi med fördjupade analyser kring ekonomiskt bistånd och utsatthet för våld. Vi kommer också att genomföra analyser av ekonomiskt bistånd kopplat till missbruk och beroende.

- Information om innehållet i rapporten *Tillståndet och utvecklingen inom hälso- och sjukvård och tandvård – Lägesrapport 2023* finns under kategorin Hälso- och sjukvård ovan.

Avrapportering:

Rapporterna publiceras årligen senast den 31 mars.

E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna

Socialstyrelsen ska följa upp kommunernas arbete med e-hälsa och välfärdsteknik i enlighet med tidigare upparbetad uppföljningsmodell. För detta används nyckeltal som utvecklats inom ramen för tidigare uppdrag. En enkät skickas ut till samtliga kommuner och intervjuer genomförs med ett urval av kommunerna. Resultaten tillgängliggörs på Socialstyrelsens webbplats och sammanställs i en rapport. Målet är att bidra till ökad kunskap om användningen av e-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna samt att förbättra förutsättningarna för regeringen och andra aktörer i det fortsatta arbetet med att främja den digitala utvecklingen för en god vård och omsorg. Ett ytterligare mål är att underlätta för kommunerna i deras digitaliseringsarbete genom att uppmärksamma utvecklingsområden, framgångsfaktorer och skapa möjligheter för jämförelser mellan kommuner.

Sammantaget kan den kunskap projektet genererar användas till nytta för socialtjänstens målgrupper och bidra till en bättre vård och omsorg med stöd av digitalisering. I uppdraget ingår också att redovisa och analysera resultaten av de statliga stimulansmedel som kommunerna har möjlighet att rekvidrera för att verksamhetsutveckla äldreomsorgen genom digitalisering. Stimulansmedlen omfattar 200 miljoner kronor årligen och är en del av en treårig överenskommelse mellan staten och SKR om teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas årligen senast den 31 maj 2023.

Ansvarig utredare:

Julia Lindström (Enheten för socialtjänst 2).

Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård

Socialstyrelsen genomför denna undersökning årligen genom en enkätstudie som besvaras av hemtjänstenheter och särskilda boenden. Resultaten redovisas i form av indikatorer och bakgrundsmått och presenteras på riks-, län-, kommun- och enhetsnivå. Undersökningen speglar delar av kvaliteten i äldreomsorgen, främst för verksamhetsutveckling och uppföljningsarbete på

enhetsnivå. Några av undersökningens indikatorer utgör underlag för Öppna jämförelser äldreomsorg och Lägesrapport för vård och omsorg om äldre som främst vänder sig till beslutsfattare och tjänstemän på nationell och lokal nivå. Några uppgifter från undersökningen presenteras på Äldreguiden, en webbplats som främst riktar sig till äldre personer och deras anhöriga. På Äldreguiden går det att jämföra hemtjänstenheter och särskilda boenden. Syftet med uppdraget är att genom jämförelser och transparens stimulera till kunskaps- och verksamhetsutveckling för att främja en mer jämlik äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård med god kvalitet.

Avrapportering:

Arbetet planeras att redovisas preliminärt vecka 40, 2023.

Ansvarig utredare:

Ansvarig utredare: Homan Amani (Enheten för socialtjänst 2)

Utvärdering av förordning (2011:1062) om statsbidrag till vissa organisationer inom det sociala området m.m.

Vart femte år utvärderar Socialstyrelsen förordningen (2011:1062) om statsbidrag till vissa organisationer inom det sociala området m.m. År 2022 är det dags för detta och utvärderingen kommer att omfatta tidsperioden 2017 till 2021. Utvärderingen baseras bland annat på årliga avrapporteringar om användning av statsbidraget samt intervjuer med ett urval av berörda organisationer.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas preliminärt senast den 30 april 2023.

Ansvarig projektägare:

Eva Wallin (Enheten för socialtjänst 2).

Analysera satsningen på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden

Socialstyrelsen har i uppdrag att genomföra en satsning på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden under åren 2021–2023. Satsningen syftar till att minska risken för att barn och unga dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet. I detta deluppdrag ingår att analysera i vilken utsträckning genomförda insatser i kommunerna har bidragit till syftet med satsningen. Analysen kommer bland annat bygga på dokumentstudier, intervjuer och enkätsvar.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisades i 28 april 2022, delredovisas senast 28 april 2023 och slutredovisas senast 4 juni 2024.

Ansvarig utredare:

Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1).

Första linjens chefer i äldreomsorgen

Under de senaste åren har utmaningar och brister för första linjens chefers arbetsroll i äldreomsorgen belysts av myndigheter och statliga offentliga utredningar. Bland annat redovisade Socialstyrelsen i augusti 2021 en kartläggning för dessa chefer. Det här uppdraget kan ses som en fortsättning på tidigare kartläggning. Syftet med uppdraget är att analysera och bedöma om det finns förutsättningar att införa en övre gräns för antal anställda per första linjens chef samt bedöma för- och nackdelar att reglera eller på annat sätt tydliggöra utbildningskrav för dessa chefer inom äldreomsorgen.

Socialstyrelsen kommer genomföra en kvalitativ studie, ekonomisk analys, juridisk utredning samt samråda med olika aktörer för att kunna svara upp mot uppdraget. Socialstyrelsen vill bland annat på nationell nivå öka kunskap om vilka förutsättningar det finns att införa en gräns för antal medarbetare per första linjens chefer i äldreomsorgen. Myndigheten vill också på nationell nivå bidra med kunskap om möjligheten att reglera eller på annat sätt tydliggöra vilken kompetens och kunskapsnivå som krävs för första linjens chefer i äldreomsorgen.

Avrapportering

Uppdraget redovisas senast den 1 mars 2023.

Ansvarig utgivare

Ansvarig utredare: Homan Amani (Enheten för socialtjänst 2).

Kartläggning och analys av familjecentraler och andra liknande verksamheter

Socialstyrelsen har tillsammans med Folkhälsomyndigheten i uppdrag att genomföra en kartläggning och analys av familjecentraler och andra liknande verksamheter. I kartläggningen ingår att se över verksamhetsformens organisation, lednings- och styrningsfrågor, finansiering, driftsform, arbetssätt samt verksamheternas geografiska spridning. I kartläggningen ingår även att analysera verksamhetsformens målgrupper och deras behov, verksamhetsformernas olika samverkanspartners samt att belysa andra faktorer som är av betydelse för att öka kunskapen om verksamheterna.

Myndigheterna ska, med utgångspunkt från kartläggningens resultat, analysera och lämna förslag på hur verksamhetsformerna kan stödjas och vidareutvecklas.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 30 september 2023.

Ansvarig utredare:

Åsa Borén (Enheten för socialtjänst 1).

Kartläggning av kulturtolkar som kan agera som vidareförmedlare/informatörer

Socialstyrelsen har i uppdrag att motverka ryktesspridning och desinformation om socialtjänsten. I olika sociala medier – både i Sverige och utomlands – sprids felaktiga uppgifter, rykten och desinformation om svensk socialtjänst. Uppdragets övergripande mål är att tilliten till socialtjänstens arbete med barn och unga och familjer ökar samt tillgången till den sociala barn och ungdomsvården tillgodoses för de barn och unga som har behov av stöd och skydd. Som en del i detta projekt ingår uppdraget att kartlägga om det finns brobyggare och kulturtolkar som är/kan vara behjälpliga som vidareförmedlare eller delta som vidareförmedlare. Kartläggningen kommer bland annat att genomföra intervjuer med relevanta personer inom kommuner/stadsdelar/stadsförvaltningar. Även dialoger och andra aktiviteter som genomförs inom projektets övriga delar kommer ge inspel i denna del.

Avrapportering:

Deluppdraget ska redovisas senast i december 2023 och slutrapporten senast i december 2026.

Ansvarig utredare:

Magdalena Helgesson (Enheten för socialtjänst 1).

Marie-Anne Karlsson (Enheten för vägledning för socialtjänsten 2).

Planera och genomföra en nationell hemlöshetskartläggning

Socialstyrelsen har sedan juli 2022 i uppdrag att planera och under 2023 genomföra en nationell hemlöshetskartläggning. För att kunna bedriva ett långsiktigt effektivt arbete mot hemlöshet behövs kunskap om utvecklingen av hemlöshetens omfattning och karaktär. Resultat från en nationell kartläggning ger en övergripande bild av hur hemlösheten utvecklas över tid och om t.ex. nya grupper tillkommer. Resultatet kan användas på lokal, regional och nationell nivå.

Uppgifter om personer i hemlöshet kommer inhämtas dels i Boverkets Bostadsmarknadsenkät, dels i en enkätundersökning Socialstyrelsen genomför våren 2023. Hur kartläggningen ska genomföras delredovisades 24 januari 2023

Avrapportering:

Uppdraget slutredovisas senast den 1 februari 2024.

Ansvarig utredare:

Charlotta Fondén (Enheten Socialtjänst 1).

Enhetsundersökning LSS

Socialstyrelsen undersöker och stödjer kvalitetsutvecklingen inom LSS-verksamheter genom öppna jämförelser på enhetsnivå. Detta görs genom denna undersökning som via enkäter samlar in uppgifter från samtliga verksamheter i landet som utför daglig verksamhet och bostad med särskild service för vuxna enligt LSS.

Resultaten redovisas i form av indikatorer och presenteras på riks-, län-, kommun- och enhetsnivå. Indikatorerna ska spegla delar av kvaliteten i verksamheterna och är främst till för verksamhetsutveckling och uppföljningsarbete på enhetsnivå som kommer personer med funktionsnedsättning till gagn.

Syftet med öppna jämförelser är att stimulera till kunskaps- och verksamhetsutveckling för att främja en mer jämlik omsorg med god kvalitet.

Avrapportering

Arbetet planeras att redovisas preliminärt vecka 40, 2023.

Ansvarig utredare:

Sanna Eriksson (Enheten för socialtjänst 2)

Förändringar avseende personer som beviljats ledsagning enligt LSS och SOL

Socialstyrelsen följer upp förändringar över tid avseende antalet blinda eller personer med grava synskador och som beviljats insatsen ledsagning enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) eller socialtjänstlagen (SoL). Uppföljningen av förändringar omfattar även övriga personer med funktionsnedsättning som beviljats ledsagning.

I uppdraget ingår att följa upp personer som tidigare haft insatsen ledsagning enligt LSS och vilket stöd de istället har beviljats och om den enskilde har beviljats merkostnadsersättning i de fall insatsen är avgiftsbelagd. I uppdraget ingår även att analysera bidragande faktorer till förändringarna.

Socialstyrelsen ska analysera resultatet med utgångspunkt från lagstiftning, likvärdighet och jämlikhet och vid behov ge förslag på åtgärder som kan bidra till ökad likvärdighet mellan kommunerna och möjlighet för den enskilde att delta i samhällslivet och att leva som andra.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast 30 juni 2023.

Ansvarig utredare:

Ylva Branting (Enheten för vägledning för socialtjänsten 3).

Förslag på uppföljning av anhörigperspektivet och stödet till anhöriga

Inom ramen för den nationella anhörigstrategin inom hälso- och sjukvård och omsorg ska Socialstyrelsen utarbeta ett förslag för uppföljning av strategin. Uppföljningen ska följa anhörigperspektivet och stödet till anhöriga inom hälso- och sjukvården och omsorgen. Förslaget kan omfatta indikatorer, mått och nyckeltal. Dessa indikatorer, mått och nyckeltal ska möjliggöra en könsuppdelad uppföljning när det gäller tillgänglighet, kvalitet och individanpassning och stödja den inriktningen som beskrivs i anhörigstrategin. Uppdraget genomförs i samverkan med SKR.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 1 oktober 2023.

Ansvarig utredare:

Sundiata Owens (Enheten för socialtjänst 2).

Uppföljning och utvärdering av ekonomiskt stöd till äldreomsorgen

Socialstyrelsen genomför en uppföljning och utvärdering av äldreomsorgslyftet samt det årliga resurstillskottet på 4 000 000 000 kronor som kommunerna tilldelats via Socialstyrelsen sedan 2021. Utvärderingen kommer redovisa hur kommunerna använt de extra medel som tilldelats i enlighet med satsningarna och vilka resultat de givit.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast 31 mars 2023.

Ansvarig utredare:

Sanja Magdalenic (Enheten för socialtjänst 1).

Uppföljning av reformen för fast omsorgskontakt i hemtjänsten

Från och med den 1 juli 2022 ska den som har hemtjänst erbjudas en fast omsorgskontakt om det inte bedöms vara uppenbart obehövt, enligt en ny bestämmelse i socialtjänstlagen (2001:453). Mot denna bakgrund kommer Socialstyrelsen att utreda hur reformen på ett ändamålsenligt sätt kan följas upp. Syftet med uppdraget är att redogöra vilken data och statistik som finns tillgänglig idag och vilka förutsättningar det i framtiden finns att använda dessa data och statistik för uppföljning av reformen. Detta kommer Socialstyrelsen att göra genom en kartläggning av data, statistik och undersökningar som är av relevans, dels på den egna myndigheten och dels hos andra aktörer. Med detta vill Socialstyrelsen öka kunskapen på nationell nivå och redogöra förutsättningar för att följa upp reformen.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 31 augusti 2023.

Ansvarig utredare:

Homan Amani (Enheten för socialtjänst 2).

Nationellt kompetenscentrum för äldre

Socialstyrelsen ska inom ramen för det nyinrättade Nationellt kompetenscentrum för äldre följa och analysera utvecklingen av kommuners och verksamheters organisation och förutsättningar inom äldreomsorgen.

Under hösten har fyra verksamhetsdialoger genomförts med representanter för kommuner och verksamheter. Flera områden har varit i fokus: ett hälsofrämjande arbetssätt, äldre personers inflytande, ett personcentrerat multiprofessionellt teamarbete, kompetensförsörjning och kompetensutveckling samt omvärldsanalyser och nationella kartläggningar som ger stöd för att styra och utveckla verksamheterna.

Myndigheten har påbörjat en sammanställning av befintliga mått och indikatorer inom äldreomsorgsområdet samt påbörjat inventering av relevanta underlag. Inventeringen har syftat till att få större förståelse för vad som finns idag för att kunna utforska områden där kunskap saknas och möjliggöra att befintlig kunskap till större del kommer till nytta för det verksam-

hetsnära arbetet.

Höstens dialogforum har varit ett startskott för det verksamhetsnära och utåtriktade arbetet. Under året behöver ytterligare steg tas. Socialstyrelsen avser att utveckla nya systematiska former för att snabbare kunna identifiera och belysa uppkomna behov som ökar förutsättningarna för verksamheter att agera. Även dialogforum med klientnära grupper kommer att genomföras. Under året kommer vi även att påbörja de första verksamhetsnära analyserna bland annat om kompetensbehov. Utöver det har vi identifierat behov av:

- Att tillgängliggöra resultat från våra årliga undersökningar om äldre mer visuellt.
- Att utveckla befintligt stöd till verksamheterna för att de ska kunna använda data och olika undersökningars resultat som stöd i kvalitetsarbetet.

I september kommer vi att rapportera vilka aktiviteter vi har genomfört och deras resultat samt vilka aktiviteter vi avser att prioritera under hösten och nästkommande år.

Ansvarig utredare:

Isabella Björling (Enheten för socialtjänst 2).

Uppdrag som berör både socialtjänst och hälso- och sjukvård

- Uppdrag att inhämta kunskaper om och analysera vården och stödet för flickor och kvinnor med missbruk och beroendeproblematik
- Utvärdering av följsamheten till nationella riktlinjer för missbruk och beroende
- Förslag på uppföljningssystem för en ny nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention
- Utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023
- Indikatorer och målnivåer i nationella riktlinjer för vård och stöd vid adhd och autism
- Inventera behovet av kunskapsstöd eller nationella riktlinjer inom området psykisk hälsa och suicidprevention avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Tandvård

Utvärdering av nationella riktlinjer tandvård

Socialstyrelsen planerar att jämföra och utvärdera kvaliteten i tandvården med utgångspunkt i de reviderade nationella riktlinjerna för tandvården och i de reviderade indikatorerna för tandvården.

Slutversionerna av riktlinjer och indikatorer för tandvård publicerades i september 2022⁷. Utvärderingen kommer att baseras på data från Socialstyrelsens register (tandhälsoregistret, läkemedelsregistret) samt på kvalitetsregister som finns inom området, Svenskt kvalitetsregister för Karies och Parodontit (SKaPa). Uppgifter kommer också att inhämtas via enkäter till regioner och eventuellt till kommuner.

Målet med utvärderingen är att belysa vilka områden som fungerar bra respektive mindre bra, utifrån utvärderingens resultat. Dessa kommer att lyftas fram som förbättringsområden, som även innehåller förslag på hur tandvården kan förbättras i relation till rekommendationerna i de nationella riktlinjerna.

Avrapportering:

Våren 2024.

Ansvarig utredare:

Thomas Malm (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Kartläggning av modeller för riskbedömning i tandvården

Riskbedömning är ett av tandvårdens grundläggande arbetsmoment. Den syftar till att prognostisera framtida risk för att utveckla sjukdom och ligger till grund för beslut om bland annat besöksfrekvens. Med hjälp av riskbedömningarna gör tandvården prioriteringar och fördelar resurserna efter behov. Det är därför angeläget att bedömningarna är likvärdiga över landet, varför såväl tandvårdens aktörer som utredningen av jämlik tandhälsa (SOU 2021:8) lyfter behovet av en nationell modell för enhetlig och systematisk riskbedömning.

Mot bakgrund av detta planerar Socialstyrelsen att genomföra en nationell kartläggning av de riskbedömningsmodeller som används i tandvården i Sverige idag, deras uppbyggnad och val av parametrar och kriterier. Syftet är att få en bild av de modeller som används för bedömning av risk för munsjukdomar bland vuxna och barn hos såväl offentliga som privata vårdgivare.

⁷Nationella riktlinjer för tandvård - Socialstyrelsen

I samverkan med European Observatory kommer en internationell jämförelse att göras. I samverkan med SBU planeras även en genomgång av vilket vetenskapligt stöd som kan finnas för riskbedömningsmodeller.

Avrapportering:

Våren 2023.

Ansvarig utredare:

Clara Lindberg (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Karies bland barn och unga - epidemiologiska uppgifter för år 2022

Socialstyrelsen har följt och avrapporterat tandhälsan hos barn och unga sedan 1985. Socialstyrelsen kommer att samla in uppgifter om förekomsten av karies hos barn och ungdomar från Sveriges regioner för år 2022 för en sammanställning på nationell nivå.

De årliga sammanställningarna om barns och ungdomars tandhälsa i Sverige utgör ett verktyg för planering av regionala och nationella insatser på tandvårdsområdet. Vidare används uppgifterna för regionala, nationella och internationella jämförelser av tandhälsa.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast i maj 2023.

Ansvarig utredare:

Álfheidur Ástvaldsdóttir (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Analyser av integrerad munhälsa med individen i centrum inom vård och omsorg för äldre personer

Socialstyrelsen har initierat ett arbete att kartlägga hur dålig munhälsa relaterar till aktuella indikatorer på sammanhållna vårdkedjor. Munhälsa är ofrånkomligen en integrerad del av vår hälsa och påverkar övriga delar. En helhetssyn på en persons hälsa blir viktigare hos personer med skörhet och flera samtidiga sjukdomstillstånd. Socioekonomiska faktorer som utbildningsbakgrund, inkomst och födelseland kan också påverka förutsättningarna för hälsa. Dessa faktorer behöver beaktas i förhållande till den åldrande befolkningens behov av professionellt stöd då hälsa och funktionsförmågan sviktar. Antal äldre ökar och även antal kvarvarande tänder hos den åldrande befolkningen.

Tandvårdskontakt riskerar att förloras hos sköra äldre med många sjukdomar eller funktionshinder. En ökad integrering av munhälsa i hälso- och sjukvården ger förutsättningar för en mer personcentrerad och koordinerad vård i samverkan mellan hälso- och sjukvård och tandvård.

Syftet med analyserna är att undersöka i vilken utsträckning aktuella indikatorer på sammanhållen vård också indikerar sämre munhälsa i tandhälsregistret bland personer 65 år och äldre. Indikatorer på integrerad och sammanhållen vård är exempelvis:

- Påverkbar slutenvård
- Oplanerad återinläggning i slutenvård inom 30 dagar
- Andra indikatorer kan tjäna som ”proxies” för sammanhållen vård och omsorg. Speciellt fokus läggs inom fördefinierade kohorter med påvisad skörhet. Det kan vara personer med demenssjukdom och/eller multisjuklighet.

Avrapportering:

Uppdraget planeras att redovisas senast den 31 december 2023.

Ansvarig utredare:

Peter Lundholm (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Karies hos små barn som prediktor för annan ohälsa

Förekomsten av sjukdomar som kan kopplas till ohälsosamma levnadsvanor ökar, även hos barn. Munhälsa har många gemensamma frisk- och riskfaktorer med andra livsstilssjukdomar. Hos små barn kan de tidiga kariesangreppen vara tydliga tecken på ohälsa på grund av ohälsosam kosthållning. Inom uppdraget kommer sambandet mellan karies hos små barn och annan ohälsa att analyseras med hjälp av registeruppgifter.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast december 2024.

Ansvarig utredare:

Álfheidur Ástvaldsdóttir (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Krisberedskap

Uppföljning och utvärdering av överenskommelsen mellan staten och SKR om hälso- och sjukvårdens arbete med civilt försvar

Socialstyrelsen ska ta fram underlag och förslag samt utreda vissa grundläggande delar som behövs för att utveckla och stärka regionernas arbete med hälso- och sjukvårdens beredskap och planering inför civilt försvar. Utgångspunkt i arbetet ska vara propositionen Totalförsvaret 2021–2025 (prop. 2020/21:30) och delbetänkandet Hälso- och sjukvård i det civila försvaret (SOU 2020:23). En del av uppdraget är att redovisa en uppföljning och utvärdering av överenskommelsen mellan staten och SKR om hälso- och sjukvårdens arbete med civilt försvar (S2021/02919). Uppföljningen och utvärderingen omfattar regionernas utvecklingsarbete med följande områden:

- Krigsorganisation och bemanning
- Samverkan och ledning
- Planeringssamverkan
- Utbildning och övning
- Omhändertagande av många skadade
- Försörjningsberedskap
- Motståndskraft

För år 2022 tecknade staten och SKR också en tilläggsöverenskommelse avseende försörjningsberedskap för läkemedel. Socialstyrelsen har i uppdrag att även utvärdera tilläggsöverenskommelsen.

Avrapportering:

Uppdraget att följa upp och utvärdera överenskommelsen mellan staten och SKR om hälso- och sjukvårdens arbete med civilt försvar delredovisas årligen senast den 1 oktober under perioden 2022–2025. Slutredovisning sker senast den 1 mars 2026. Redovisning av utvärderingen av tilläggsöverenskommelsen sker tillsammans med utvärderingen av grundöverenskommelsen senast den 1 oktober 2023.

Ansvarig utredare:

Anders Nordlund (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Utveckling av arbete med statligt ansvar för försörjningsberedskapen inom hälso- och sjukvården

Arbetet med att stärka och bygga upp beredskapen i hälso- och sjukvården inför allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap samt ytterst krig i Sverige pågår. Socialstyrelsen har i uppdrag att inom myndigheten utveckla ett arbete för ett samlat statligt ansvar för försörjningsberedskapen inom hälso- och sjukvårdsområdet vid allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap samt ytterst krig. Uppdraget innebär en långsiktigt kunskapsstödande roll kring samordning, kartläggning och eftersträvan av robusthet i försörjningskedjor av läkemedel och medicintekniska produkter.

I uppdraget ingår att:

- Lämna förslag på hur ett arbete kopplat till statligt ansvar för försörjningsberedskapen inom hälso- och sjukvården vid allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap samt ytterst krig kan utvecklas inom myndigheten.
- Aktivt verka för att en förmågehöjning inom hälso- och sjukvården kan uppnås samt påbörja genomförandet av de insatser som krävs.
- Utveckla nationella samverkansstrukturer som syftar till att stärka arbetet med försörjningsberedskapen inom hälso- och sjukvården. I detta arbete ska även beaktas företag inom läkemedel och medicintekniska produkter.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast 31 december 2023.

Ansvarig utredare:

Malin Alenius (Enheten för patientsäkerhet och beredskap).

Risk- och sårbarhetsanalys gällande sektorn hälsa, vård och omsorg

Socialstyrelsen ska vartannat år upprätta en risk- och sårbarhetsanalys och risk- och sårbarhetsbedömning avseende sektorn hälsa, vård och omsorg. Bland annat ska myndigheten analysera om det inför eller vid fredstida krissituationer och höjd beredskap finns sårbarhet och hot eller risker som allvarligt kan hota, skada eller försämra förmågan i verksamheterna.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 30 september jämna årtal.

Ansvarig utredare:

Rebecca Aro-Meyer (Enheten för krisberedskap).

Förbereda för förvaltning av investeringsprogrammet Sjukvårdens säkerhet i kris och krig (SSIK)

Socialstyrelsen ska förbereda för att på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt kunna förvalta SSIK-programmet med syfte att i ett första steg öka driftsäkerheten i sjukhusbyggnader. Vidare ska Socialstyrelsen inom ramen för uppdraget ta fram ett metodstöd till regionerna. Metodstödet ska ge vägledning till regionerna i deras arbete med analys och kartläggning av den befintliga nivån av driftsäkerhet i sjukhusbyggnader i förhållande till målbilden för sådan driftsäkerhet.

Syftet med analyserna är att ge en regional bild över behovet av driftsäkerhetshöjande åtgärder i sjukhusbyggnader. Analyserna bör även användas till att skapa en nationell samlad bild över den befintliga nivån av driftsäkerhet i sjukhusbyggnader och av behovet av förbättringar.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisas senast den 1 mars 2023 och slutredovisas senast den 1 december 2023.

Ansvarig utredare:

Helena Miller (Enheten för krisberedskap).

Nyckeltalsberäkningar och dimensionerande målbilder för hälso- och sjukvården

Socialstyrelsen ska ta fram nyckeltalsberäkningar och dimensionerande målbilder för hälso- och sjukvårdens planering för civilt försvar. Den försvarspolitiska inriktningen och beslutade anvisningar för totalförsvarsplaneringen ska ligga till grund för nyckeltalsberäkningarna och de dimensionerande målbilderna. Socialstyrelsen ska i genomförandet av uppdraget samarbeta med Försvarsmakten och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), vilka ska bistå med nyckeltalsberäkningar och målbilder om skadeutfall och skadepanorama i krigsförband respektive nyckeltalsberäkningar och målbilder om skadeutfall och skadepanorama som underlag för planering av sjukvården vid händelser med kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära ämnen. Socialstyrelsen ansvarar för nyckeltalsberäkningar och målbilder om skadeutfall och skadepanorama för civilbefolkningen.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisas senast den 31 mars 2023 och slutredovisas senast den 1 december 2023.

Ansvarig utredare:

Malin Svanberg (Enheten för krisberedskap).

Kartläggning av befintliga skyddade utrymmen och lokaler avsedda för hälso- och sjukvården

Socialstyrelsen ska kartlägga befintliga skyddade utrymmen och lokaler avsedda för hälso- och sjukvården i länen. Syftet med kartläggningen är att nationellt och regionalt få kunskap om, var och i vilken omfattning det finns skyddade utrymmen och lokaler i länen där det kan bedrivas vård. Socialstyrelsen ska bedöma om utrymmet eller lokalen kan vara av betydelse för totalförsvarets behov. Vidare ska myndigheten redovisa regionernas bedömning om underhållet av lokalen är eftersatt och om det bedöms möjligt att genom underhåll möjliggöra nyttjande av utrymmet eller lokalen för hälso- och sjukvården.

Avrapportering:

Uppdraget ska rapporteras senast den 2 maj 2023.

Ansvarig utredare:

Helena Miller (Enheten för krisberedskap).

Anvisningar för det civila försvaret för försvarsbeslutsperioden 2021–2025

Socialstyrelsen ska inom uppdraget redovisa myndighetens arbete, planer och bedömningar vad gäller det civila försvaret. Under åren 2021–2025 ska Socialstyrelsen redovisa:

- Vilka åtgärder myndigheten vidtagit, och resultatet av dessa, samt vilka åtgärder som planeras för att bidra till relevanta delar i målet för det civila försvaret,
- vilka åtgärder som vidtagits och planeras för att stärka myndighetens förmåga att verka under höjd beredskap, samt
- en bedömning av vilken förmåga myndigheten har att bidra till relevanta delar i målet för det civila försvaret.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisas senast den 1 oktober varje år.

Ansvarig utredare:

Rebecca Aro-Meyer (Enheten för krisberedskap)

Uppföljning av statsbidrag

Socialstyrelsen fördelar och redovisar statsbidrag på uppdrag av regering. Statsbidragen är ett sätt för staten att styra mot olika politiska mål, till exempel att öka och utveckla kvaliteten inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Mottagare av statsbidrag är främst kommuner, regioner och det civila samhällets organisationer.

Verksamheter som har tagit emot statsbidrag måste i de flesta fall återrapportera hur de använt medlen. Utifrån återrapporteringarna gör myndigheten en uppföljning av statsbidragen. Syftet med uppföljningarna är dels att granska om medlen använts i enlighet med villkoren för bidragen, dels att sammanställa resultat och erfarenheter om hur statsbidragen har använts i en redovisning.

En redovisning till regeringen innehåller i regel en sammanfattande redogörelse för statsbidragets användning i förhållande till bidragets syfte och innehåller information om t.ex. medelsförbrukning, olika typer av insatser, målgrupper och uppnådda resultat. Under 2023 kommer myndigheten att följa upp och redovisa ett 40-tal statsbidrag som avser 2022 års medel, vilket innefattar sammanlagt ca 3 500 mottagare och totalt ca 10,7 miljarder kronor. Myndigheten hanterar även statsbidrag där det inte ingår i uppdraget att göra någon uppföljning. Nedan följer exempel på ett antal statsbidrag inom områdena hälso- och sjukvård, socialtjänst respektive tandvård som Socialstyrelsen kommer att följa upp.

Statsbidrag inom området hälso- och sjukvård

Statsbidragsenheterna hanterar statsbidrag inom området hälso- och sjukvård. Exempel på bidrag inom detta område:

- Statsbidrag för utveckling av den prehospitala akutsjukvården för patienter med psykisk ohälsa
- Statsbidrag för att främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg (återhämtningsbonus)
- Statsbidrag för utökad läkarkompetens i äldreomsorgen
- Statsbidrag för fortsatt arbete med regionala cancercentrum

Statsbidrag inom området socialtjänst

Statsbidragsenheterna hanterar statsbidrag inom området socialtjänst. Exempel på bidrag inom detta område:

- Statsbidrag till vissa organisationer inom det sociala området
- Statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer
- Statsbidrag för satsningen äldreomsorgslyftet
- Statsbidrag för att öka specialistundersköterskekompetens inom vård och omsorg om äldre samt vård och omsorg om personer med demenssjukdom
- Statsbidrag för sociala insatser i utsatta områden

Statsbidrag inom området tandvård

Statsbidragsenheterna hanterar statsbidrag inom området tandvård. Exempel på bidrag inom detta område:

- Statsbidrag till kompetenscentrum på tandvårdsområdet

Publicerade analyser 2022

Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa 2021 Uppföljning och analys av utvecklingen

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-11-8197.pdf>

Ansvarig utredare: Therese Olmsäter (Enheten för socialtjänst 1)

Bedömning av tillgång och efterfrågan på legitimerad personal i hälso- och sjukvård samt tandvård – Nationella planeringsstödet 2022

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-2-7759.pdf>

Ansvarig utredare: Åsa Olsson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Cancerrehabilitering – Förslag till utveckling

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-5-7936.pdf>

Ansvarig projektledare: Katarina Fredriksson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2)

Ansvarig utredare: Peter Salmi (Enheten för specialiststöd 1)

Delredovisning av uppdraget att stödja genomförandet av ANDTS-politiken 2022

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-4-7864.pdf>

Ansvarig utredare: Maria Branting (Enheten för socialtjänst 1)

Effekter av covid-19 på munhälsa och tandvårdsbesök bland barn och vuxna – del 4

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-5-7887.pdf>

Ansvarig utredare: Álfheidur Astvaldsdóttir (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4)

E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna 2022

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-5-7897.pdf>

Ansvarig utredare: Julia Lindström (Enheten för socialtjänst 2)

Ett nationellt kompetenscentrum för frågor om intellektuell funktionsnedsättning och autism – Socialstyrelsens bedömningar och förslag

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-10-8177.pdf>

Ansvarig projektledare: Karin Flyckt (Enheten för socialtjänst 2)

Fallprevention - en kostnadseffektiv åtgärd?

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-5-7923.pdf>

Ansvarig utredare: Thea Enhörning (Enheten för specialiststöd 2)

Färre patienter på de psykiatriska akutmottagningarna under pandemiåren 2020–2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-5-7898.pdf>

Ansvarig utredare: Peter Salmi (Enheten för specialiststöd 1)

Följsamheten till nationella riktlinjer under covid-19-pandemin

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2022-11-8247.pdf>

Ansvarig projektledare: Christina Broman (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Förstärkt arbete mot segregation – Hur kan Socialstyrelsen använda sig av Delmos segregationsverktyg i sina olika verksamheter?

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-10-8145.pdf>

Ansvarig utredare: Gudrun Jonasdottir Bergman (Enheten för specialiststöd 1)

Geografiska skillnader i äldre personers läkemedelsanvändning

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-6-7965.pdf>

Ansvarig utredare: Johan Fastbom (Enheten för specialiststöd 1)

Hur hälso- och sjukvården och socialtjänsten möter adoptionsspecifika behov hos adopterade – Kartläggning och analys

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-3-7809.pdf>

Ansvarig projektledare: Åsa Borén (Enheten för socialtjänst 1)

Hälso- och sjukvårdens arbete med civilt försvar

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-10-8134.pdf>

Ansvarig projektledare: Anders Nordlund (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Idégenerering för förbättrad cancerrehabilitering – En underlagsrapport till slutrapporten Cancerrehabilitering – förslag till utveckling

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-5-7949.pdf>

Ansvarig projektledare: Katarina Fredriksson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2)

Indikatorer – screening för livmoderhalscancer

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-screeningprogram/2022-2-7762.pdf>

Ansvarig utredare: Christina Broman (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Indikatorer för vård och behandling vid provocerad vulvodyni

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2022-11-8200.pdf>

Ansvarig utredare: Christina Broman (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Implementeringen har kommit olika långt – Slutredovisning av uppdraget Stödja implementering av SOSFS 2011:9

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-3-7805.pdf>

Ansvarig projektledare: Sanja Magdalenic (Enheten för socialtjänst 1)

Individ- och familjeomsorg – Lägesrapport 2022

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-3-7832.pdf>

Ansvarig utredare: Anita Bashar Aréen (Enheten för socialtjänst 1)

Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning – Lägesrapport 2022

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-3-7815.pdf>

Ansvarig utredare: Karin Flyckt (Enheten för socialtjänst 2)

Karies bland barn och ungdomar – Epidemiologiska uppgifter för år 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-5-7906.pdf>

Ansvarig utredare: Álfheidur Astvaldsdóttir (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4)

Kartläggning av hinder i hälso- och sjukvården för en ändamålsenlig verksamhet för organdonationer

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-12-8259.pdf>

Ansvarig utredare: Christina Strååt (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Kompetensförsörjning inom primärvården – Slutredovisning – Socialstyrelsens och Nationella vårdkompetensrådet. Uppdrag om kompetensförsörjning inom primärvården S2021/06575

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-11-8246.pdf>

Ansvarig projektledare: Malin Nylén Bolinder (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Uppdaterad prognos av läkemedelsförsäljningen i Sverige 2022–2025

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-10-8172.pdf>

Ansvarig projektledare: Konstantin Macheridis (Enheten för specialiststöd 2)

Uppdraget att följa, utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023 inom överenskommelsen mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-9-8138.pdf>

Ansvarig utredare: Uliana Hellberg (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4)

Uppdämda vårdbehov – Analys och förslag till insatser – slutredovisning

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-3-7807.pdf>

Ansvariga utredare: Sara Dahlin, Anna Dahlin (Enheterna för hälso- och sjukvård och tandvård 2 och 3)

Uppföljning av omställningen till en mer nära vård 2021 – Utvecklingen i regioner och kommuner

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-8-8004.pdf>

Ansvariga projektledare: Johan Lantto och Charlotte Pihl (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Uppföljning nära vård – Deluppdrag II. Nationella Indikatorer, slutrapport

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-8-8071.pdf>

Ansvarig projektledare: Martin Lindblom (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Utgångspunkter för uppföljning av systemkonsekvenser av nationell högspecialiserad vård

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-11-8227.pdf>

Ansvarig utredare: Erika Budh (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Utlandsfödda och covid-19 – samsjuklighetens påverkan

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-1-7736.pdf>

Ansvarig utredare: Sharareh Akhavan (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4)

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen, 2022?

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-6-7918.pdf>

Ansvarig utredare: Carolin Holm (Enheten för socialtjänst 2)

Regeringsuppdrag att stödja regionernas hantering av uppdämda vårdbehov samt följa och analysera väntetider i hälso- och sjukvården – Slutrapport mars 2022

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-3-7798.pdf>

Ansvariga projektledare: Sevim Barbasso Helmers (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Situationen för nationella minoriteter inom den kommunala äldreomsorgen

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-5-7899.pdf>

Ansvariga utredare: Katarina Popovic (Enheten för socialtjänst 2)

Situationen för nationella minoriteter inom den sociala barn- och ungdomsvården 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-6-8049.pdf>

Ansvarig utredare: Katarina Popovic (Enheten för socialtjänst 1)

Smittskyddsenheternas och smittskyddsläkarnas förutsättningar och kapacitet – Översyn och förslag till utveckling

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-11-8219.pdf>

Ansvarig projektledare: Staffan Söderberg (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2)

Socialstyrelsens plan för att följa upp och föra dialog om hälso- och sjukvårdens tillgänglighet – Oktober 2022

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-10-8151.pdf>

Ansvariga projektledare: Anna Dahlin och Sevim Barbasso Helmers (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Standardiserade vårdförlopp i cancervården

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2019-4-7-sammanfattande-bedomning.pdf>

Ansvarig utredare: Catarina Jansson (Enheten för specialiststöd 1)

Tillståndet och utvecklingen inom hälso- och sjukvård och tandvård – Lägesrapport 2022

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-3-7750.pdf>

Ansvarig utredare: Kristin Larsson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4)

Uppdraget att följa, utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023 inom överenskommelsen mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-9-8138.pdf>

Ansvarig utredare: Uliana Hellberg (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4)

Uppföljning av omställningen till en mer nära vård 2021 – Utvecklingen i regioner och kommuner

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-8-8004.pdf>

Ansvariga projektledare: Johan Lantto och Charlotte Pihl (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Uppföljning nära vård – Deluppdrag II. Nationella Indikatorer, slutrapport

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-8-8071.pdf>

Ansvarig projektledare: Martin Lindblom (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Uppdaterad prognos av läkemedelsförsäljningen i Sverige 2022–2025

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-10-8172.pdf>

Ansvarig projektledare: Konstantin Macheridis (Enheten för specialiststöd 2)

Uppdämda vårdbehov – Analys och förslag till insatser – slutredovisning

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-3-7807.pdf>

Ansvariga utredare: Sara Dahlin, Anna Dahlin (Enheterna för hälso- och sjukvård och tandvård 2 och 3)

Utgångspunkter för uppföljning av systemkonsekvenser av nationell högspecialiserad vård

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-11-8227.pdf>

Ansvarig utredare: Erika Budh (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Utlandsfödda och covid-19 – samsjuklighetens påverkan

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-1-7736.pdf>

Ansvarig utredare: Sharareh Akhavan (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4)

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen, 2022?

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-6-7918.pdf>

Ansvarig utredare: Carolin Holm (Enheten för socialtjänst 2)

Vård och omsorg för äldre – Lägesrapport 2022

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-3-7791.pdf>

Ansvarig utredare: Michaela Prochazka (Enheten för socialtjänst 2)

Ökning av nya fall av avsiktlig självmotsjuk handling bland flickor under pandemiåret 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-10-8154.pdf>

Ansvarig utredare: Peter Salmi (Enheten för specialiststöd 1)

Öppna jämförelser 2021 – Vård och omsorg för äldre

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-2-7760.pdf>

Ansvarig utredare: Ann-Catrin Johansson (Enheten för socialtjänst 2)

Öppna jämförelser 2022 – Enhetsundersökning LSS

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-6-7976.pdf>

Ansvarig utredare: Sanna Eriksson (Enheten för socialtjänst 2)

Öppna jämförelser 2022 – Ekonomiskt bistånd

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-6-7926.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2022 – Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-6-7970.pdf>

Ansvarig utredare: Homan Amani (Enheten för socialtjänst 2)
ten för socialtjänst 2)

Öppna jämförelser 2022 – Kommunal hälso- och sjukvård

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-6-7927.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2022 – Krisberedskap inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-6-7928.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2022 – Missbruks- och beroendevården

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-6-7925.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2022 – Motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-6-7929.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2022 – Placerade barns utbildning och hälsa

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-12-8299.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2022 – Socialpsykiatri Personer med psykisk funktionsnedsättning

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-6-7931.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2022 – Social barn- och ungdomsvård

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-6-7930.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2022 – Stöd till personer med funktionsnedsättning LSS

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-6-7932.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2022 – Våld i nära relationer

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-6-7933.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2022 – Äldreomsorg

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2022-6-7934.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner om insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention – Socialstyrelsens delredovisning 2022

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-8-8083.pdf>

Ansvarig utredare: Uliana Hellberg (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4)

Analysplan – Analyser av vård och omsorg 2023–2025
(artikelnr 2023-2-8357)
Publikationen kan även laddas ner från
www.socialstyrelsen.se